8 str. Sobota, 11 listopada 1933 20 gr.

DZIEŃ BYDGOSKI

ORAZ WYDAWNICTWA

DZIEŃ POMORSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok IV | Redakcja i Administracja Bydgoszcz. Mostowa 6 | Telefon 22-18 Konto czek. P. K. O. 205.102 | Nr. 259

Bądźcie artystami Niepodległej Polski!

Przemówienie p. Premjera Jędrzejewicza na otwarciu Polskiej Akademji Literatury

Na uroczystem otwarciu Polskiej Akademji Literatury, które zaszczycił swą obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej, po przemówieniu prezesa Wacława Sieroszewskiego zabrał głos p. premjer Janusz Jędrzejewicz, który wygłosił następujące piękne i głębokie przemówienie:

Z istotnem wzruszeniem, w głębokiem zrozumieniu powagi chwili — zabieram imieniem Rządu Rzplitej głos w dniu uroczystym pierwszego posiedzenia Polskiej Akademji Literatury. Rozumiem, że dzień święta naszej wspaniałej literatury żywy budzi oddźwięk w całej Polsce — dlatego chcę złożyć życzenia jak najowocniejszej pracy nietylko we własnem, **nietylko w całego Rządu imieniu, ale w imieniu całego wdzięcznego społeczeństwa polskiego**, które artyzmowi słowa polskiego zawdzięcza **nieskończenie wiele**, a przedewszystkiem to, **że się ostało w straszliwych latach niewoli.**

Szabla i słowo

Gdy zadaję sobie pytanie, jakie to **przedewszystkiem czynniki kształtowały polską duszę narodową**, odpowiadam poprostu: **szabla i słowo.** Wysiłek oręży od czasów **Bolesława Chrobrego** poprzez **Jagiełłów, Batorych, Sobieskich**, poprzez zbrojne powstanie **Kościuszki**, rycerski zgon **ks. Poniatowskiego**, walki **30-go i 63-go roku**, do walk wyzwoleńczych **Józefa Piłsudskiego**; — i w kształt najwyższego artyzmu zaklęte **słowo polskie**, od potęgi hymnu **Bogurodzicy**, przez **pieśń Kochanowskiego**, prorocze dzieła naszych **wieszczów**, wizje przyszłości **Norwida i Wyspiańskiego, niepokój wyzwoleńczy Żeromskiego**, do dziś tu obecnych koryfeuszów sztuki pisarskiej z prezesem Sieroszewskim na czele. **Szabla i słowo**: istnieje coś przecież, co łączy te dwie tak odległe sprawy. Ludy pierwotne wierzyły i wierzą do dziś, że słowo posiada **potęgę magiczną.** Wypowiedziane na głos zmienia rzeczywistość, **stwarza nowe rzeczy, tworzy czyn.** I bodaj że ta wiara jest słuszna i usprawiedliwiona. Przypomina mi się przepiękny wiersz o **Tyrteuszu**, który swym śpiewem podupadłą na duchu Spartę **potrafił natchnąć do zwycięskiego czynu.** A iluż Tyrteuszów mieliśmy w Polsce. I ileż razy na **zdobytych tarczach** dźwigaliśmy spowite **w laury ciała wieszczów**, dzięki którym i przez których istniejemy jako wielki, świadomy swojej woli i swego dziejowego posłannictwa naród. Słuszne tedy jest rzeczą wierzyć, że **w słowie zawarta jest potęga straszliwa**, że kondensuje się w niem moc utajona, której **wyzwolenie przechodzić może miarę ludzkiej wyobraźni. Wszak Słowo stworzyło świat** —i kiedyś Słowo świat zniszczyć może.

Wielki cel i wielki wysiłek

Również w szabli tkwi elementarna potęga ludzkiego czynu. Również ona zmienia oblicze świata i wyznacza kierunki dziejom. Użyta w imię słusznej sprawy, oparta na **wielkiem Słowie** i z niego **siłę moralną czerpiąca** — szabla swym błyskiem i piorunowym ciosem wyrąbywać może te same **szlaki, któremi idzie twórcza potęga Słowa.**

Szabla i Słowo jednoczą się w najwyższej miary czynie ludzkim, w którym **połączone zawsze** były, **są i wiekuiście będą wielki cel i wielki proawdzący ku niemu** wysiłek.

W jednym symbolu

I dlatego wydaje mi się głęboko mądrą i słuszną rzeczą, że na pierwszem posiedzeniu Akademji Literatury wybraliście Państwo na swego **protektora honorowego**, wraz z **Panem Prezydentem Rzplitej, przed stawicielem majestatu Polski, również i Pana Marszałka Piłsudskiego**, jednoczącego w swej osobie te **dwa wielkie czynniki dziejowe**, które w ciągu dziesięciu niemal stuleci kształtowały duszę polską, że pierwsze kroki nowopowstającej naczelnej reprezentacji literatury polskiej realizują się **pod wysokiemi auspicjami naczelnej władzy państwowej** oraz tej wielkiej potęgi duchowej, **która słowo i czyn orężny Naczelnego Wodza zwycięskiej armji polskiej** w życie Polski zakląć potrafiły. Tembardziej wybór ten jest trafny, skoro Marszałek Piłsudski jest **człowiekiem pióra o nieporównanej sile wyrazu i słusznie również** i za waszego **kolegę uważany być może.**

Walka o prawdę życia

Tak łącząc w jednym niejako symbolu **pióro z Szablą** skierowujecie Państwo prace Akademji na drogę **czynnej wobec życia podstawy**, nie ograniczając się do instytucji o wyłącznie reprezentacyjnym charakterze. Czynna postawa zawsze związana jest **z walką.** Bo, czy, się to komu podoba, czy nie podoba, **każde dzieło ludzkie o tyle może posiadać jakąś wartość, o ile musi pokonywać opory, o ile o swe zwycięstwo musi walczyć.** Wasza walka jest walką **najpiękniejszą.** Orężem jej jest **słowo**, placem boju — **Królewstwo sztuki.** W tem królestwie toczą się boje **niemniej w skutkach doniosłe niż boje orężne na polu bitwy.** Walczycie Państwo o **rzeczywistość.** O rzeczywistość **artystyczną**, to znaczy taką, jaką **widzieć chcecie waszemi oczami ludzi sztuki.** Ale sztuka to ma do siebie — i to jest jej najprawdziwszą wielkością, że to, co ona zobaczy siłą talentu artysty **promienieje na innych, zwykłych ludzi.** I ci zwykli ludzie zaczynają widzieć rzeczywistość na **wzór tego, jak ją widzi artysta.** Opisujecie to co widzicie — i prawda wasza staje się **prawdą olbrzymich rzecz ludzkich**, w które tchnęliście swego ducha, któremu daliście swoje oczy i swoje uszy. Wasze dociekania, Wasze poszukiwania i badania artystyczne, Wasze walki i zmagania się duchowe stają się **własnością kulturalnego ogółu.** Ale to szukanie dróg własnych, to dociekanie artystyczne, te zmagania się z trudnościami treści i formy — to przecież ciężka, **niełatwa walka**, z której nie każdy artysta wychodzi zwycięsko, walka o **prawdę życia w całej jej surowości** i w całej jej bezwzględności. Iluż artystów nie **wytrzymuje grozy tej walki.** Iluż obniża lot, iluż łamie się i odpada.

„Od Was zależy niesłychanie wiele"

W rękach Waszych, pisarze polscy, znajduje się dużo z **treści życia polskiego narodu.** Wy nadajecie temu życiu **kształt artystyczny.** Wy przez to stwarzacie kategorje porozumiewania się ludzkiego, równie ważne, jak te, które społeczeństwu daje nauka

Więc życzyćby sobie należało, aby wzrok Wasz skierowany był **ku temu**, co **w życiu zbiorowości polskiej jest najważniejsze, najżywsze.** Materjału w dzisiejszej Polsce. **Wam nie zabraknie.** Bogactwo form i treść naszego życia jest olbrzymie. Stoją przed wami **wielkie zagadnienia państwowe, doniosłe sprawy społeczne, trudności, w których żyjemy i niebezpieczeństwa, które nam grożą**; a w tem wszystkiem cierpiąca lub radująca się, walcząca lub poddająca się w rezygnacji jednostka ludzka — dusza człowieka współczesnego. Wejdźcie Państwo w **ten wir wydarzeń** — w sam **środek zmagań się i walk. Dajcie swoje własne, swoje prawdziwe, wolne, niczem nieskrępowane widzenie rzeczy polskich**; pokażcie światu prawdziwe **znamię epoki, w której żyjemy; wskażcie na jej wielkości i jej nędze. Pokazujcie piękno, uczcie nienawidzieć szpetotę duszy ludzkiej.** Macie przywilej olbrzymi, przywilej talentu. Od tego, jak **Wy w Niepodległej Polsce zrozumiecie swą rolę, zależy niesłychanie wiele. Bądźcie tej Niepodległej Polski artystami.**

Naczelny interes kultury polskiej

Bo takie jest przecież zadanie Akademji. **Nie poto ona powstaje, by z grona świetnych pisarzy wyróżnić najświetniejszych.** Od tego są ordery i odznaczenia. Ale poto, żeby **wspólnym organizacyjnym wysiłkiem torować drogi literaturze polskiej w jej trudnych i ważkich zadaniach. Przez dbałość o język polski, przez popieranie rzetelnych wysiłków, przez żywe wyczuwanie zjawisk życia zbiorowego i sygnalizowanie jego potrzeb duchowych** ma się Akademja przyczynić do **podniesienia na możliwie najwyższy poziom twórczości literackiej**, — jej wydajności i rzetelności. Nie interes literatów Akademja winna mieć na względzie, ale **interes naczelny kultury polskiej.**

I gdy patrzę w tej chwili na grono pisarzy polskich, będących członkami tej Akademji, to wiem napewno, że ci ludzie zadania swoje, **choć są niełatwe, będą w stanie wypełnić.** Bowiem tak się szczęśliwie stało, że reprezentujecie Państwo nietylko **wielkie talenty, ale nadto i gorącą myśl obywatelską, ale i najlepszą wolę do wielkiej pracy.**

Z uczuciem głębokiego zażenowania my się o **zaszczytnej odznace akademickiej**, którą byliście mi Państwo łaskawi wręczyć. Wy reprezentujecie świetność wyjątkowych talentów — ja jestem rzemieślnikiem szarej, codziennej pracy państwowej. Gdy o mnie ludzie dawno zapomną, Wasze nazwiska będą wciąż żywe, Wasze utwory wciąż czytane, a dorobek **Waszego życia, będzie trwałym dorobkiem polskiej kultury.** Taki jest przywilej talentu.

Ceniąc sobie niezmiernie zaszczytny tytuł członka honorowego tej Akademji, przyjmuję go nie dla jakichś rzekomych moich zasług, ale jako niezmiernie miły dla mnie dowód pokrewieństwa duchowego między Wami a mną, którzyście widocznie Państwo wyczuli i zechcieli dać mu symboliczny wyraz, i raz jeszcze **życzę Akademji odegrania w życiu polskiem tej doniosłej roli, jaką jej Statut zakreśla.**

Quod felix, faustum, fortunatumque sit!

Pomorze fundamentem pokoju

Prasa alzacka o polskiej LOPP

Strasburski „Journal d'Alsace" z dnia 29 października ogłasza artykuł, poświęcony polskiej Lidze Obrony przeciwgazowej. Autor stwierdziwszy, że Liga ta świetnie się rozwija, omawia **rozbudowę lotnictwa polskiego, opartego o krajowy przemysł lotniczy.** „Jeśliby Niemcy — stwierdza autor — ośmieliły się położyć rękę na Pomorzu, którego nigdy zresztą nie otrzymają, **kilkaset polskich samolotów bombardujących znalazłoby się nad Berlinem w godzinę po napaści niemieckiej.** W Berlinie zdają sobie z tego doskonale sprawę".

Drugie pismo Strasburskie „La Republique" zamieściło w ostatnich dniach artykuł o Polsce, a zwłaszcza o Pomorzu. P. Alfred Falk nawiązując do jednej z mów Hitlera, poświęconej m. in. Pomorzu, polemizuje b. ostro i kategorycznie z Fuehrerem, przytaczając **w obronie praw Polski do Pomorza kilka najważniejszych argumentów.** Falk przypomina, że Pomorze nie jest żadnym „korytarzem". że stanowi jedynie **dostęp do morza 32-miljonowego narodu**, dalej zaś stwierdza, że na Pomorzu mieszka 90 proc. Polaków. Gdyby Pomorze zostało Polsce zagrabione, wówczas **2/3 polskiego handlu byłoby kontrolowane przez Niemcy.** Na zakończenie Falk przypomina, że Pomorze zostało **oddane** Polsce na podstawie 14 punktów Wilsona, które zostały przyjęte przez rząd cesarskich Niemiec i miały na celu nie szerzenie nienawiści, jak to twierdzi Hitler, ale utworzenie nowego porządku w Europie, opartego na sprawiedliwości i zasadzie samookreślania narodów.

Listy BBWR wszędzie zwyciężają

Przebieg wyborów do rad gromadzkich

W powiecie biłgorajskim na 528 kandydatów — jeden opozycji

Wybory do rad gromadzkich na terenie województwa lubelskiego są w pełnym toku.

W powiecie zamoyskim i krasnostawskim wybory odbyły się w dniu 5 bm. Listy, wysunięte przez BBWR., zawierające nazwiska ludzi, dających gwarancję owocnej pracy na terenie samorządowym, przeszły w 95 proc. gromad przez aklamację. W kilkunastu gminach, w których na żądanie stronnictw opozycyjnych odbyło się głosowanie tajne, przeszły również listy BBWR.

W powiecie radzyńskim wybory zostały przeprowadzone dn. 5 i 6 b. m. We wszystkich prawie gromadach tego powiatu listy kandydatów, wysuniętych przez miejscowe organizacje BBWR. przeszły przez aklamację. Do głosowania doszło tylko w dwóch gromadach. Listy Bloku Bezpartyjnego w głosowaniach tych uzyskały znaczną przewagę głosów.

W powiecie włodawskim wybory rozpoczęły się 4 b. m. Na terenie tego powiatu listy kandydatów, wysuwanych przez Blok Bezpartyjny, znalazły całkowite poparcie wyborców. W większości wypadków listy BBWR. przyjęto przez aklamację.

W powiecie biłgorajskim wybory rozpoczęły się w dniu 6 b. m. i jeszcze trwają. Na 528 kandydatów na radnych wszedł zaledwie 1 kandydat opozycji.

Dnia 6 b. m. rozpoczęły się również wybory w powiatach chełmskim, garwolińskim, hrubieszowskim i tomaszowskim. Za kandydatami Bezpartyjnego Bloku opowiedziała się znaczna większość wyborców.

Wybory do rad gromadzkich w powiecie lubelskim odbyły się 7 i 8 b. m. Wysunięte przez BBWR. listy kandydatów prawie wszędzie przyjmowane były przez aklamację.

W powiecie janowskim, gdzie wybory odbyły się dn. 7 i 8 b. m. zaledwie w kilku gromadach doszło do głosowania. W większości gromad listy BBWR przyjmowano przez aklamację.

W dn. 7 i 8 rozpoczęły się wybory w powiatach siedleckim, sokołowskim, węgrowskim i łukowskim. W dniu 8 b. m. rozpoczęły się wybory w powiecie skierniewickim woj. warszawskiego. Udział w wyborach bardzo duży. Na terenie całego powiatu przechodzą kandydaci BBWR.

W powiecie Białej Podlaskiej dotychczas odbyły się wybory w 19-tu gromadach, przyczem w 16-tu przeszły przez aklamację listy BBWR. W jednej gromadzie odbyło się głosowanie jawne, w którem 97 proc. głosów otrzymały listy BBWR.

W dwóch gromadach odbyło się głosowanie tajne, w którem przeszli kandydaci BBWR.

Zamówienia sowieckie w przemyśle górnośląskim

Powrócił z Moskwy naczelny dyrektor huty „Pokój" inż. St. Surzycki, który na zaproszenie „Sojuzmetimportu" przeprowadził szereg rozmów z przedstawicielami sowieckiego przemysłu metalurgicznego na temat dalszych zamówień sowieckich w hutach górnośląskich, głównie na żelazo handlowe, na rok 1934.

Rozmowy przemysłowców górnośląskich doprowadziły do zasadniczego porozumienia i jedynie sposób finansowania napotyka jeszcze na pewne trudności.

W kołach przemysłowych zarówno polskich, jak i sowieckich, panuje przekonanie, że trudności te będą wkrótce pokonane.

Notarjusze pod kontrolą

Senat miasta Hamburga wydał rozporządzenie, którego mocą notarjusze są obowiązani zgłosić do urzędów skarbowych wypadki sprzedawania nieruchomości przez osiadłych na terenie Niemiec niearyjczyków.

Zarządzenie to tłumaczy się podejrzeniem, że właściciele niearyjczycy zamierzają po spieniężeniu swoich nieruchomości wyjechać zagranicę bez uiszczenia zaległych podatków.

76 kodeksów pracy

Donoszą z Waszyngtonu, że prez. Roosevelt podpisał cztery dalsze code'y pracy, m. in. dla przemysłu farb i lakierów. Liczba wydanych po dzień dzisiejszy kodeksów pracy wynosi 76.

Prohibicja zniesiona

Stan Utah wypowiedział się za zniesieniem prohibicji. Fakt ten posiada doniosłe znaczenie, ponieważ z chwilą przyłączenia się Stanu Utah do liczby stanów, które wypowiedziały się przeciw prohibicji, słynne prawo Volstaedta, XVIII poprawka do konstytucji została uchylona, ponieważ $\frac{3}{4}$ wszystkich stanów wypowiedziało się za jego odwołaniem.

Samorząd zadłużony na 1800 miljonów

Stanowi to 25 proc. zadłużenia Państwa

Zgodnie z danemi urzędowemi, zadłużenie wszystkich związków samorządowych w Polsce wynosi około 1.300 miljonów złotych, co stanowi przeszło 25 proc. zadłużenia Państwa Polskiego, które wynosi 5 miljardów złotych.

Zadłużenie 259 związków powiatowych wynosi 171,4 milj. złotych, przyczem największe sumy przypadają na województwa warszawskie, (31,8 milj. zł.), kieleckie (24,7 milj. zł.), lubelskie (20,5 milj. zł.) i poznańskie (16,3 milj. zł.), na województwo śląskie i pomorskie (po 9,8 milj. zł.), białostockie (9,5 milj. zł.), wołyńskie (8.5 milj. zł.), łódzkie (7,2 milj. zł.), nowogródzkie (7,1 milj. zł.), lwowskie (6,3 milj. zł.), krakowskie i wileńskie (po 4,9 milj. zł.), tarnopolskie i poleskie (po 4,0 milj. zł.), wreszcie stanisławowskie (2,1 milj. zł.). Zadłużenie długoterminowe związków powiatowych w ogólnym wyniku stanowi około 60 proc. zadłużenia ogólnego, przyczem najwięcej z kredytów skorzystały województwa centralne, następnie zachodnie.

Najpoważniejszem źródłem kredytu zwłaszcza długoterminowego są banki państwowe, szczególnie Bank Gospodarstwa Krajowego, następnie idą banki komunalne, kasy oszczędności, skarb państwa, zakłady ubezpieczeń.

Jako objaw ciekawy należy zanotować, że majątek samorządu powiatowego wynosi tyle, co jego zadłużenie.

Ogólna suma dochodów samorządu powiatowego waha się w granicach 200 miljonów zł. rocznie.

Narodowy Blok Gospodarczo - Społeczny na Pomorzu idzie do wyborów samorządowych m. in. po hasłem oszczędnej, planowej i celowej gospodarki samorządowej. Tem więcej zaś gospodarka samorządowa będzie oszczędna, planowa i dobro całego ogółu mieszkańców mieć będzie w poważaniu, gdy stanie się bezpartyjna, apolityczna, gdy ludzie fachowi, wypróbowani będą mieli głos decydujący i czas swój poświęcą rzetelnej pracy. Bo w samorządach niema dziś już miejsca na politykę i szkodliwe partyjnictwo.

Bohater narodowy Anglji

Żokej Richards po 248 zwycięstwach

Od 48 lat rekord zwycięskich biegów w wyścigach konnych w ciągu jednego sezonu, od czasu gdy ustanowił go w liczbie 246 zwycięstw znakomity żokej angielski Archer, trwał niepokonany.

Od kilku tygodni cała Anglja w najwyższym stopniu interesowała się widokami pobicia tego rekordu przez popularnego żokeja Richardsa. W ub. sobotę Richards zrównał się z Archerem, uzyskawszy 246 zwycięstwo w obecnym sezonie. Richards w ub. poniedziałek pobił rekord Archera, dochodząc do cyfry 248 zwycięstw.

Fakt ten wywołał powszechny entuzjazm, gazety wieczorowe przepełnione są wiadomościami o tem wydarzeniu, zaś król Jerzy polecił wysłanie depeszy gratulacyjnej do znakomitego żokeja, który stał się obecnie bohaterem narodowym.

Generalny konsul sowiecki opuszcza Gdańsk

Jak się dowiadujemy, opuszcza Gdańsk generalny konsul sowiecki w Gdańsku p. Ignacy Kalina.

P. Kalina obejmuje stanowisko pełnomocnika Komisarjatu Ludowego Spraw Zagranicznych w Charkowie. W Gdańsku p. konsul Kalina czynny był od roku 1926.

W tutejszych kołach konsularnych uchodzi p. Kalina za dobrego znawcę stosunków wewnętrzno - politycznych w Gdańsku.

Rozbiór Austrji

„Neues Wiener Abendblatt" donosi z Berlina: Prezydent rządowy w Magdeburgu dr. Nicolai wypracował memorjał w sprawie przyszłej konstytucji Niemiec. Projekt przewiduje przyłączenie Austrji do Rzeszy i proponuje w tym wypadku rozbiór Austrji. Mianowicie Przedarlanja zostałaby przyłączona do mającej się utworzyć Szwabji. Tyrol i Salzburg włączono by do Bawarji.

Święto narodowe Austrji

W dniu 12 bm. przypada obchód święta narodowego Austrji, związany w roku bieżącym z 15-tą rocznicą ogłoszenia Republiki Austrjackiej.

Waluta hitlerowska w... Rumunji

Celem poparcia handlu niemieckiego w Rumunji przemysłowcy niemieccy z Siedmiogrodu wprowadzili system płacenia robotnikom bonami, za które nabyć można wszelkie towary, lecz tyl ko w kooperatywach hitlerowskich.

Metoda ta wywołała żywe oburzenie wśród społeczeństwa rumuńskiego.

Już wróżą na 1934 rok

Ben Astra przepowiada

Serja przepowiedni różnych wróżbitów, astrologów i jasnowidzów mniej lub więcej pewnych i nieomylnych, rozpoczęła już grasować po świecie wraz ze schyłkiem roku. Defiladę wróżbitów rozpoczyna na łamach prasy wiedeńskiej niejaki Ben Astra, który na rok 1934 zapowiada co następuje:

W zimie roku 1933/34 załamie się system sowiecki i w Rosji wybuchnie rewolucja. W związku z tem rozpocznie się era wielkiej pomyślności dla Europy, a upadku dla Ameryki.

We Francji nastąpią wielkie zmiany i wpływ jej na Turcję coraz bardziej będzie zanikał. Między Austrją a Niemcami nastąpi pojednanie. W Czechosłowacji zajdą wielkie zmiany.

Pięć wielkich osobistości umrze w 1934 r. Kronika kryminalna „wzbogaci się" o sensacyjne wypadki międzynarodowe, a na giełdach zdarzą się wielkie krachy.

Kto chce — niech wierzy, a jeśli nie uwierzy, to i tak dziury w niebie nie będzie!

Obniżenie stawek frachtowych na drzewo rumuńskie

Prowadzone ostatnio rozmowy w celu obniżenia stawek frachtowych na drzewo miękkie z Rumunji doprowadziły do rezultatu o tyle, że polski udział w stawkach frachtowych obniżony został od 10 listopada b. r. do 1.40 złotych.

Znieważenie grobu małżonki Goeringa

Biuro Conti donosi, że poseł szwedzki w Berlinie zawiadomił niemieckiego ministra spraw zagranicznych, że komuniści znieważyli grób małżonki pruskiego premjera Goeringa, która spoczywa na cmentarzu w Szwecji. Komuniści pomalowali farbą nagrobek i usunęli wieńce, złożone na grobie. Premjer Goering wobec tego zdecydował się sprowadzić zwłoki zmarłej swej małżonki do Niemiec.

Bokserzy niemieccy przybędą do Polski

Urzęd. agencja niemiecka Wolfa podaje, że Polski Związek Bokserski zwrócił się do niemieckiego Związku Bokserskiego z propozycją przysłania do Polski drużyny pięściarskiej. Niemcy propozycję przyjęli.

Pierwszy mecz o charakterze międzymiastowym między Berlinem a Poznaniem ma odbyć się dn. 7 stycznia roku przyszłego. Następnie drużyna niemiecka rozegra dwa dalsze spotkania z drużynami poznańskiemi bądź pomorskiemi.

Banda szpiegów przed sądem

Rozprawa przy drzwiach zamkniętych

W warszawskim Sądzie Okręgowym rozpoczął się, — jak donosiliśmy — w dniu 7 bm. proces w sprawie wielkiej afery szpiegowskiej. Do odpowiedzialności karnej za szpiegostwo na rzecz jednego z państw ościennych, pociągnięto sądu dziesięć osób, w tem trzy kobiety, a mianowicie: Stella Filarowa, Estera Ładowska, jej mąż Benjamin Ładowski, Izrael Berkowski, Włodzimierz Kuźmicki, Franciszek Czermanowicz, Andrzej Śliwniak, Marjasza Płotnikówna i Franciszek Majewski.

Filarowa jest pasierbicą znanego bankiera Sobola, który również aresztowany był w swoim czasie pod zarzutem szpiegostwa. Pochodzi ona z bardzo bogatej rodziny i sama jest zamożna. Po czteromiesięcznym pobycie w areszcie prewencyjnym, zwolniona została za kaucją w wysokości 100.000 zł., złożoną przez Sobola.

Estera i Benjamin Ładowcy, ona w wieku lat 65, on liczący 78 lat, są rodzicami znanego aferzysty Ferdynanda Ładowskiego, karanego już kilkanaście razy za różnego rodzaju przestępstwa; po opuszczeniu więzienia zdołał on umknąć zagranicę i począł trudnić się szpiegostwem, ostatnio zaś aresztowany został w Paryżu.

Izrael Berkowicz był agentem ubezpieczeniowym, Kuźmicki pełnił funkcje asesora sądowego w Łodzi, Marjasza Płotnikówna jest jego przyjaciółką. Czermanowicz i Śliwniak — to dwaj znani kryminaliści, którzy przesiedzieli już wiele lat za kratkami. Majewski wreszcie jest bratem tancerki z „Adrji", Teodozji Majewskiej, znanej z głośnego procesu szpiegowskiego, w którym skazana została na 15 lat więzienia, współoskarżeni zaś Borakowski i Bąkowski skazani byli na karę śmierci.

Oskarżeni odpowiadają z więzienia, za wyjątkiem Filarowej, Borkowskiego, Płotnikówny i Benjamina Ładowskiego, którzy pozostają na wolnej stopie za kaucją.

Na rozprawę powołano przeszło 60 świadków oraz kilku biegłych. Wśród świadków znajdują się m. in. trzy osoby, skazane już za szpiegostwo. Akta sprawy obejmują 7 grubych tomów. Wśród dowodów rzeczowych zwraca uwagę maszyna do pisania oraz walizeczka, zawierająca patefon; wśród publiczności kursują najróżniejsze wersje na temat roli, jaką odgrywał w „robocie" szpiegowskiej ów patefon.

Ogólne zainteresowanie publiczności skupia się na osobie Filarowej; jest to młoda kobieta o nieprzeciętnej urodzie, ubrana skromnie, lecz szykownie.

Sąd prowadzi rozprawę przy drzwiach zamkniętych. Wyroku nie należy oczekiwać wcześniej, niż we wtorek przyszłego tygodnia.

Wykolejenie się „triumfu" na ślepym torze

Przedwyborcze „narodowe" cuda

O fatalnym „triumfie" Stronnictwa Narodowego, który w wyborach gromadzkich w powiecie łódzkim okazał się poprostu klęską, o czem pisaliśmy w numerze poprzednim, zamieścił również „Ilustrowany Kurjer Codzienny" poniższe, niepozbawione ostrej ironji uwagi:

„Kurjer Poznański" zamieścił w swym numerze z 7 listopada olbrzymią, możliwie największemi literami wydrukowaną wiadomość p. t. „Triumf obozu narodowego w Łódzkiem — w wyborach gromadzkich Obóz Narodowy przeprowadził 75 proc. kandydatów".

W depeszy tej czytamy, że wybory odbyły się w całym powiecie łódzkim, że „wszyscy działacze Obozu Narodowego z podziwu godną sprawnością wywiązali się ze swych zadań akcji przedwyborczej". Następnie depesza mówi o różnych utrudnieniach, które powodowały, że walka była ciężka itd. itd. Pomimo wszystko „Obóz Narodowy w całym powiecie łódzkim odniósł niebywałe zwycięstwo. Według dotychczasowych obliczeń przeprowadził on zgórą 75 proc. swoich kandydatów. Zwycięstwo Obozu Narodowego „wywołało wśród sfer „narodowych" i miasta Łodzi wielki entuzjazm".

Tak „stojało" w „Kurjerze Poznańskim". Równocześnie — a właściwie w kilka godzin później — ukazała się „Gazeta Warszawska", w której znaleźliśmy wiadomość pod wymownym tytułem „Wybory" (w cudzysłowie!) w powiecie łódzkim.

Centralny organ Narodowej Demokracji zdradził nam następnie niebywałą tajemnicę. Okazało się bowiem że wybory odbyły się w 5 gromadach wiejskich pow. łódzkiego, gdyż w 193 gromadach tego powiatu chłopi zgłosili tylko jedną listę, a więc potrzeba wyborów wogóle nie zachodziła. Tajemnica ta była zresztą wszystkim znana, gdyż przecie nie kto inny, tylko Stronnictwo Narodowe żądało w piątek w Sejmie odroczenia wyborów, tłumacząc, że Stronnictwa opozycyjne zostały ich nagłem rozpisaniem zaskoczone i że nie będą miały czasu przeciwstawić swoich kandydatów jednej liście, zgłoszonej przez obóz prorządowy.

Otóż teren olbrzymiej walki zwęził się już do 5-ciu gromad. Na tem jednak nie koniec. Cóż bowiem pisze dalej „Gazeta Warszawska"?:

„Wobec braku zainteresowania ze strony ludności, frekwencja była nikła. Ogółem z rad gromadzkich wybrano około 50 proc. kandydatów Stronnictwa Narodowego".

Warto zestawić tych kilka faktów.

„Kurjer Poznański" otrąbił zwycięstwo w całym powiecie, olbrzymi entuzjazm i 75 proc. wybranych kandydatów.

„Gazeta Warszawska" pokpiwa gorzko z wyborów. Stwierdza, że odbyły się one w 5-ciu wioszczynach, że minęły bez zainteresowania i redukuje zwycięskich kandydatów swego stronnictwa do 50 proc.

To nieładnie, jeżeli dwa dzienniki tej samej partji nie umówią się na czas. Powstaje wielki bałagan i wstyd niemały.

A może źródło tajemnicy tkwi w czem innem? Oto w Poznańskiem i na Pomorzu odbędą się wybory gminne za dwa tygodnie, a w Kongresówce nie zostały jeszcze rozpisane. Dlatego „Kurjer Poznański" pojechał pełną parą — i wykoleił się".

Powyższe uwagi „Ilustrowanego Kurjera Codziennego" potwierdzają raz jeszcze, że nietylko Stronnictwo Narodowe wraz ze swoją prasą rozmija się z prawdą, lecz i że wszędzie wbrew „narodowym" krzykliwym „zwycięstwom" nawet „triumfalne" rozmijanie się z prawdą nie pomaga.

I nie pomoże nigdzie, zwłaszcza tu na Pomorzu, gdzie w wyborach samorządowych zwyciężyć musi i zwycięży rzetelna prawda obywatelska.

Hołd policjantom — poległym na posterunku

W dn. 11 listopada, w rocznicę odzyskania niepodległości, korpus naszych granatowych żołnierzy obchodzi swe doroczne święto policyjne.

W przededniu święta t. j. 10 bm. odbędzie się w stolicy szereg uroczystości, program których przewiduje:

Uroczyste nabożeństwo za spokój duszy poległych na służbie oficerów i szeregowych policji państwowej; odsłonięcie tablicy policjantów poległych w r. 1933 w sali honorowej Komendy Głównej P. P.; złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza przez komendanta głównego P. P. płk. Maleszewskiego na czele delegacyj z okręgów wojewódzkich, apel honorowy poległych oficerów i szeregowych p. p., poczem nastąpi dekoracja odznaczonych „Krzyżem Zasługi za Dzielność".

Na Pomorzu w większych miastach odbędą się nabożeństwa żałobne za poległych na posterunku policjantów województwa pomorskiego. W Toruniu, jako stolicy województwa uroczystość żałobną organizuje Komenda Wojewódzka P. P. w imieniu wszystkich oficerów i szeregowych policji na Pomorzu. Nabożeństwo odbędzie się w kościele garnizonowym jutro o godz. 9 rano. Społeczeństwo przez liczny udział powinno zadokumentować swą wdzięczność głęboką dla pamięci tych, którzy własne życie poświęcili na ołtarzu troski o dobro, mienie i bezpieczeństwo współobywateli.

Utworzenie ekspozytury

gdyńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy

Ze strony sfer gospodarczych dowiadujemy się, że gdyńska Izba Przemysłowo-Handlowa zamierza w najbliższym czasie stworzyć w Bydgoszczy przedstawicielstwo, które załatwiać będzie sprawy bieżące, przewidziane w specjalnie w tym celu wydanej instrukcji.

Przedstawicielstwo Izby Gdyńskiej w Bydgoszczy będzie posiadało taki zakres uprawnień, aby tok i sposób załatwiania spraw, dotyczących przydzielonego Izbie Gdyńskiej okręgu, żadną miarą nie ucierpiał na dotychczasowej sprawności.

Poradnik praktyczny dla podatników

Nowe pożyteczne wydawnictwo

Referent działu egzekucyjnego toruńskiego Urzędu Skarbowego p. Andrzej Mazurek opracował i wydał ostatnio „Poradnik praktyczny dla podatników", w którym obszernie (na 223 stronach) omawia obowiązujące przepisy skarbowe, udzielając równocześnie płatnikom rad i wskazówek, w jaki sposób winni spełniać ciążący na nich obywatelski obowiązek płacenia podatków.

P. Mazurek wychodzi ze słusznego założenia, że od skoordynowania współpracy społeczeństwa płacącego podatki z władzami skarbowemi, egzekwującemi je zależy w wysokim stopniu dodatni wynik tak zasilenia Skarbu wpływami pieniężnemi, będącemi podstawą jego bytu, jak i złagodzenia form obowiązującego postępowania egzekucyjnego. Nieumiejętne natomiast ustosunkowanie się wzajemne staje się niejednokrotnie źródłem wzajemnych tarć i zgrzytów, oczywiście z obopólną szkodą.

Wychodząc z tego założenia autor stara się swemi radami zaoszczędzić podatnikom zbytecznych nieraz trudów i kłopotów w realizowaniu świadczeń, wypływających z powinności podatkowej.

„Poradnik" p. Mazurka pisany jest w formie zrozumiałej i przystępnej, co łącznie z niską ceną (2 zł. 50 gr.), sprawi zapewne, że stanie się niezbędnym podręcznikiem każdego podatnika nietylko w Toruniu, ale i na terenie całego kraju.

Krwawe porachunki sąsiedzkie

Zabójstwo rolnika w pow. morskim

W Pobłociu, pow. morskiego rozegrała się krwawa tragedja, ofiarą której padli właściciel gospodarstwa wiejskiego Wiktor Kożyczkowski i syn jego Leon.

Obaj wyżej wymienieni zajęci byli pracą w polu, gdy przez posiadłość Kożyczkowskiego przechodził sąsiad jego, Nowicki, uzbrojony w w strzelbę. Ponieważ Kożyczkowski miał z Nowickim jakieś porachunki, więc wywiązała się między nimi sprzeczka, w trakcie której Kożyczkowski miał chwycić widły i ruszył z niemi na sąsiada.

Wówczas Nowicki strzelił do Kożyczkowskich, kładąc ojca trupem, a syna raniąc poważnie. Aresztowany przez policję Nowicki zeznaje, że działał w obronie własnej i zmuszony był użyć broni przeciwko atakującym go sąsiadom. Pierwiastkowe dochodzenie wykazało jednak, że użycie broni nie było konieczne, wobec czego Nowickiego zatrzymano w areszcie i przekazano władzom sądowym.

Groźny pożar w Kamionce, powiatu toruńskiego

Dnia 7 bm. o godz. 4,15 w nocy w zabudowaniu Oskara Sandora w Kamionce pow. toruńskiego powstał pożar, który zniszczył stodołę wraz z ziemiopłodami i maszynami rolniczemi, wyrządzając szkodę na sumę 30.400 zł.

Pożar przeniósł się następnie na sąsiednie zabudowania Otylji Hauzerowej, której spaliła się również stodoła ze zbożem i maszynami rolniczemi, oraz śpichlerz łącznej wartości 17.900 złotych. Spalone mienie Sandera było ubezpieczone na sumę 18.705 fr. szw., budynki zaś Hauzerowej na sumę 8.550 zł.

Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

Bank P.K.O. przejął „Orbis"

W związku z przejęciem Polskiego Biura Podróży „Orbis" przez Bank P. K. O., odbyło się pierwsze inauguracyjne posiedzenie władz nadzorczych „Orbisu", które zagaił prezes P. K. O. dr. Henryk Gruber. Obecny na tem posiedzeniu wiceminister komunikacji p. Witold Czapski wygłosił krótkie przemówienie, w którem między innemi podkreśla znaczenie przejęcia przez Bank P. K. O. tak ważnej placówki dla rozwoju turystyki, jaką jest Polskie Biuro Podróży „Orbis".

7000 harcerzy bierze udział w zawodach łuczniczych

Odbywające się obecnie na terenie całej Polski ogólnokrajowe korespondencyjne zawody strzelecko - łucznicze Związku Harcerstwa Polskiego toczą się przy nader licznym udziale harcerzy. Ogółem w zawodach tych bierze udział około 7.000 uczestników z pośród drużyn harcerskich.

Zawody, czwarte z rzędu, zakończone zostaną w dniu 15 bm.

Nowa szkoła szybowcowa pod Krzemieńcem

Wojewódzki Komitet Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Łucku przystępuje obecnie do budowy szkoły szybowcowej w Kulikowie pod Krzemieńcem.

Specjalne pociągi na dzień 11 listopada

W dniu 11 listopada br. na linji Grudziądz — Toruń Przedmieście kursuje pociąg Nr. 524 Toruń — Przedm. odj. 7,45, Grudziądz 9,35. Pociąg Nr. 527 Grudziądz odj. 16,30 Toruń Przedmieście przyj. 18,06

Ze świata

— Dyrektor policji w Pile ogłosił ostrzeżenie skierowane przeciw komunistom, uprawniającym propagandę wyborczą.

— Na niemieckiej stronie Karkonoszów czynione są szerokie przygotowania do ćwiczeń SS i SA, jakie mają się odbywać w zimie br. Ze strony czechosłowackiej obserwować można szereg prowadzonych po stronie niemieckiej prac ziemnych. Przygotowania te — wywołały w społeczeństwie czechosłowackiem zaniepokojenie Pracami przygotowawczemi kierują oficerowie Reichswehry.

— Nowy król Afganistanu panować będzie pod imieniem Machomed Zahir Szach.

— Wszystkie kolonje polskie, w Południowej Ameryce oprócz Marianno Pimentel, ucierpiały ogromnie od szarańczy. Kolonje Guarany, Erechim, San Feliciano, Palmeira, ucierpiały najwięcej, obecnie do liczby kolonij polskich, nawiedzonych przez szarańczę, przybyła jeszcze kolonja Santo Antonio.

— Okazała manifestacja francusko - belgijska, zorganizowana pod Haudroy z okazji odsłonięcia „Pomnika Zawieszenia Broni", na miejscu, gdzie przed 15-tu laty przyjęto niemieckich parlamentarjuszy bojowych.

— Z okazji 10-ej rocznicy istnienia republiki tureckiej. Generalna Dyrekcja Poczt i Tegrafiów w Ankarze wydała serję znaczków pamiątkowych.

Znaczki te były w użyciu jedynie w czasie uroczystości jubileuszowych poczem zostały wycofane z obiegu.

— Na lotnisku w Wittorio lotnik Nictot na hydroplanie zaopatrzonym w motor o sile 160 koni osiągnął wysokość 8.411 metrów, bijąc rekord Zimmermanna, który w roku 1930 osiągnął wysokość 5.652 m.

— W Sinaia odbyło się tradycyjne święto kawalerów odrderu Michała Śmiałego — najwyższej rumuńskiej odznaki wojennej.

— Z okazji 20-ej rocznicy wojen bałkańskich i 15 rocznicy zakończenia wojny światowej odbyła się w Sofji wielka uroczystość dla uczczenia pamięci ofiar wojen.

— Trumna ze zwłokami marszałka Joffre'a przeniesiona została z Pałacu Inwalidów do miejscowości Louveciennes w departamencie Seine et Oise, gdzie marszałek Joffre pragnął być pochowany.

— W Tokio zmarł marszałek Yusaku Uyehara, b. szef sztabu generalnego armji japońskiej w czasie wojny rosyjsko-japońskiej i b. minister wojny

W obozie koncentracyjnym...

Gdańsk. Aresztowani ostatnio w związku z zawieszeniem „Danziger Landeszeitung" i „Volksstimme" redaktorzy i wydawcy tych pism pp. Dr. Teipel, Kilian i Fooken przewiezieni zostali w dniu wczorajszym do więzienia ochronnego, mieszczącego się w twierdzy Weichselmünde.

Prace nad nową taryfą spedytorską w Gdańsku

Ponieważ koszta spedytorów obejmują w porcie gdańskim poza robocizną i należytościami spedytorskiemi także i odpowiednie opłaty portowe, spedytorzy gdańscy opracowują obecnie nową taryfę spedytorską w związku z nową sytuacją wytworzoną przez obniżenie taryfy Rady Portu w Gdańsku.

Johnson zostaje

Donoszą z Waszyngtonu, że kierownik „Niry" gen. Johnson zaprzeczył wiadomości o zamierzonem jakoby swojem rychłem ustąpieniu. Wiadomości te pojawiły się w kilku pismach amerykańskich i wywołały dużą sensację.

Polskie żyto do Ameryki

W dniu wczorajszym przybył do portu gdańskiego amerykański statek motorowy „Sylweray" o pojemności 4535 rej. ton brutto, gdzie ładuje 7.200 ton żyta z Polski przeznaczonego do Ameryki.

Rzeź dzików w majątku pod Poznaniem

Do wsi Czesławice w pobliżu Gołańczy w poznańskiem w biały dzień wpadła niespodziewanie gromada dzików złożona z kilkunastu sztuk. Otoczone ze wszystkich stron dziki schroniły się do pobliskiego parku, gdzie zawiadomiony o tem właściciel przyjął je celnymi strzałami. Prawdopodobnie dziki te spłoszone zostały w okolicznych lasach i pędząc na oślep przez pola, wpadły do Czesławic. Prawie wszystkie sztuki zostały wybite.

KRONIKA

sobota 11 listopada

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat. Piątek Andrzeja, Sobota Marcina

— **Dyżur nocny aptek** od dnia 6—12. 11. pełnią: Apteka pod Aniołem, ul. Gdańska 65, tel. 385 i Apteka przy pl. Teatralnym Marsz. Focha 10, tel. 1962, Apteka Tarasiewicza, ul. Orla 8, tel. 146.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

— **„Moja siostra i ja"** — **na ustach całej** Bydgoszczy. Operetka Benatzky'ego „Moja siostra i ja" należy do najcelniejszych utworów ostatniej doby tego mistrza muzyki lekkiej. Wańska będzie wcieleniem słodyczy i finezji. Partnerem jej będzie doskonały p. Stanisław Iwański, Dowmunt zaś rozsiewać będzie kaskady żywiołowego śmiechu. Przy pulpicie stanie pełen temperamentu Paweł Kuczera, ewolucje ułożył prof. Statkiewicz baletmistrz opery poznańskiej. Nowa oprawa dekoracyjna pendzla J. Hawryłkiewicza. Premjera w piątek, dnia 10 b. m. o godz. 8-ej.

REPERTUAR KIN.

Adria: — „Pieśń nad pieśniami".
Apollo: — „Pożegnanie z grzechem". — Już wkrótce „Kobieta z rejestru"
Bałtyk: — „Postrach gór" i „Uroda życia".
Kristal: — „King - Kong".
Marysieńka: — „Sześć godzin życia" i „Romanse cygańskie".
Rewja: — „Narzeczona z loterji" i rewja.
Słońce: — „Syn białych gór" i rewja „Hallo, to my".

Kalendarz zebrań

— **Szkoła Zawodowa Żeńska.** Walne zebranie absolwentek odbędzie się dnia 10 listopada o godz. 16-tej w Szkole przy ul. Konarskiego 5.

— **Legjon Młodych.** Dnia 10 listopada o godz. 17.45 zbiórka wszystkich Legjonów celem wzięcia udziału w capstrzyku.

— **Zw. Weteranów Powstań Nar. Koło Kolejarzy.** Zebranie plenarne dnia 10 b. m. o godz. 18-tej.

Z miasta

— **Okr. Koło Związku Inwalidów Woj. R. P.** Zbiórka członków i orkiestry w celu wzięcia udziału w capstrzyku dnia 10 bm. o godz. 17.30 przed sekretarjatem — Zbożowy Rynek 7. Dla wzięcia udziału w defiladzie zbiórka dnia 11 bm. o godz. 9-tej w tem samem miejscu. — Zabawa ludowa odbędzie się wieczorem w sali „Strzelnicy".

— **Towarzystwo Powstańców i Wojaków, Okręg XXIII.** Zbiórka Towarzystw bez pocztów sztandarowych do capstrzyku dnia 10 bm. o godz. 18-tej przed Sekretarjatem — Jezuicka 8. Zbiórka Towarzystw z pocztami sztandarowemi do defilady dn. 11 bm. o godz. 9-ej przed Sekretarjatem Zw. Inwalidów — Zbożowy Rynek 7.

— **Kurkowe Bractwo Strzeleckie** bierze gremjalny udział w uroczystościach „Piętnastolecia odzyskania Niepodległości". Zbiórka wszystkich Braci, szczególnie umundurowanych, w piątek, dnia 10 bm. o godz. 18-ej, a w sobotę dnia 11 bm. o godz. 9-ej w lokalu br. Ganasińskiego.

Zarząd równocześnie przypomina, że w niedzielę dnia 12 bm. od godz. 14-ei początkowy odbędzie się strzelanie o premje, a mianowicie gęsi, kaczki, wędliny i strucle.

Po strzelaniu rozdanie nagród, podział zdobytych państw. odznak strzeleckich i wieczorek towarzyski, na który zaprasza — Zarząd

— **Zw. Legjonistów** bierze udział we wszystkich uroczystościach związanych z dniem 11 listopada razem ze Zw. Rezerwistów.

— **Akademja Chopinowska.** Dnia 19 bm. staraniem Komitetu „Dni Chopinowskich" odbędzie się uroczysta Akademja Chopinowska w Teatrze. W przeddzień akademji t. j. dnia 18 bm. odbędzie się walne zebranie Komitetu w sali Rady Miejskiej.

— **Trybuny na Placu Wolności** urządza Garnizon Bydgoski w dniu 11 listopada br. w czasie defilady. Kasa czynna od godz. 10.30. Wstęp na trybunę za wykupieniem znaczka na świątę w wojsku w cenie 0,50 zł.

— **Uwaga członkowie BBWR.** Dnia 11 listopada o godz. 17-tej w sali Strzelnicy odbędzie się dla członków B. B. W. R. uroczysta akademja z okolicznościowym referatem p. prof. Góralczyka i urozmaiconym programem z udziałem orkiestry K. P. W. i chóru Pankowego Seminarjum nauczycielskiego. Po akademji zabawa ludowa organizowana przez Zw. Rezerwistów.

— **Uroczysta msza dziękczynna w cerkwi** prawosławnej (ul. Marsz. Focha 32) odprawiona zostanie w sobotę dn. 11 bm. o godz. 10-ej.

Bydgoszcz w dniu Święta Niepodległości

Obywatele! Rodacy!

W dniu 11 listopada Odrodzona Polska obchodzi uroczyście Święto Niepodległości — święto zwycięstwa oręża i ducha polskiego nad ciemiężcami.

Jak Polska długa i szeroka we wszystkich miastach, wsiach i osiedlach Naród cały święcić będzie dzień, w którym zaświtała jutrzenka swobody, w którym Ojczyzna wyzwoliła się z kajdan niewoli, a Naród entuzjastycznie witał Tego, który stał się symbolem odradzającego się Państwa — Twórcę Wojska Polskiego Józefa Piłsudskiego.

Ten wiekopomny moment dał hasło do zbrojnego ruchu narodowego we wszystkich zakątkach kraju, dlatego też dzień 11 listopada jest dla nas świętem zwycięstwa oręża i ducha polskiego, którego nie zdołała zgnębić wiekowa niewola.

Bratni nam naród francuski w dniu 14 lipca zapełnia wszystkie ulice i place, wszędzie słychać śpiewy i tańce, wszyscy cieszą się i radują. Radujmy się i my w dniu naszego wiel kiego Święta Niepodległości, w dniu odzyskania naszej Wolnej Ojczyzny.

Komitet Organizacyjny postanowił zerwać z dotychczasowym sposobem obchodu tego święta, który na akademjach i podobnych imprezach skupiał tylko małą garstkę osób, szerszy ogół zaś nawet nie odczuwał, że obchodzi Święto Oswobodzenia Polski, dzień najważniejszy chyba dla każdego Polaka.

Od roku bieżącego ma w tym kierunku nastąpić zupełna zmiana. Nie garstka wybranych, lecz cały naród ma mieć możność święcenia tego święta, zdawając sobie sprawę z tego, że właśnie ten dzień zrobił z niego z sługi najeźdźców wolnego obywatela Wolnej Odrodzonej Polski.

Za Komitet:

(—) Ks. kan. Schulz, prob. farny, (—) W. Thommee, gen. bryg. kom. garn., (—) Dr. Nowak, starosta grodzki. (—) L. Barciszewski, prezydent miasta.

Program obchodu

Dnia 10 listopada godz. 18 zbiórka do capstrzyku Wojska i Organizacji na Starym Rynku im. Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 18,30 — przegląd wojska i organizacyj oraz przemówienie komendanta garnizonu.

Godz. 19 — odmarsz oddziałów wojska z orkiestrą 61 pp. do koszar oraz wymarsz organizacyj według grup z orkiestrami i pochodniami na poszczególne place miasta.

Na placach organizacje ustawią się w koło mównic, orkiestry odegrają kilka okolicznościowych utworów, poczem mówcy wygłoszą krótkie okolicznościowe przemówienia do zebranej publiczności.

Dnia 11 listopada godz. 9,30 — zbiórka wojska i organizacyj na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 10 — uroczysta Msza święta w kościele Farnym.

Godz. 11,30 — defilada wojska i organizacyj na Placu Wolności.

Godz. 17 — zabawy ludowe organizowane przez organizacje.

Godz. 19 dancing „Pod Orłem" organizowany przez PBK.

Bydgoszcz w chmurach gazów trujących

Atak wykazał doskonałe przygotowanie naszego miasta

Okropny koszmar przyszłej wojny wisi nad całym światem i zmusza wszystkie społeczeństwa, doświadczone przejściami ostatniej wojny światowej do poważnego przygotowania się na wypadek nowej katastrofy.

Społeczeństwo polskie docenia ważność chwili. Rozumie doskonale, że państwo na wypadek wojny nie może pozostać na łasce tylko armji, lecz każdy obywatel stać się musi cząstką wału obronnego, przez który nie przejdzie nieprzyjaciel.

Uświadamianie społeczeństwa w tej kwestji oraz pouczanie jego w zachowaniu się w momentach najbardziej krytycznych, to głośny motyw alarmów gazowych, które corocznie są urządzane na terenie całego państwa.

W związku z powyższą akcją w dniu wczorajszym został przeprowadzony na nasze miasto atak gazowy, który wykazał wielką sprężystość władz organizacyjnych oraz drużyn ratowniczych. Atak rozpoczął się o godz. 14-tej Cała ludność, zaalarmowana przeraźliwemi syrenami fabryk, chroniła się z pośpiechem do specjalnie urządzonych po domach schronów przeciwgazowych. Okna mieszkań uszczelniano i zabezpieczano przed pęknięciem i ewentualnem wdarciem do wnętrza gazów. — Po chwili detonacje petard eksplodujących w rozmaitych punktach miasta zwiastowały chwilę właściwą ataku.

Na ulicach pojawiły się drużyny ratownicze Pol. Czerwonego Krzyża i PW., które oczyszczały ulicę z zakażonych ofiar, zbierając je noszami do samochodów sanitarnych. Dopiero po godz. 3 długi ryk syren oznajmił koniec pierwszego napadu gazowego na miasto.

Po ataku nastąpiło oczyszczenie terenów, objętych akcją ataku gazowego. Wieczorem nastąpiła druga część ataku, w którem jednak nie wzięły udziału samoloty, skutkiem mgły, która rozsnuła się nad Bydgoszczą.

Nowa placówka kulturalna w Bydgoszczy

Z inicjatywy nauczycieli śpiewu i muzyki, a w szczególności dzięki zasłużonemu p. prof. Małeckiemu — zawiązało się „Koło nauczycieli śpiewu i muzyki szkół państwowych i prywatnych".

Nauczycielstwo, rozumiejąc w zupełności swój wspólny cel, pragnęło skupić się w jeden wspólny acord — acord doskonały, którego brzmienie rozchodziłoby się daleko i szeroko; zebrali się więc wszyscy chętni w szkole im. Ks. Piramowicza, chcący pogłębić swoją wiedzę fachową, podzielić się wspólnemi myślami i zapatrywaniami, pokrzepić się muzyką i śpiewem.

Na zebranie organizacyjne przybyło około 25 osób. Po zagajeniu i podaniu celu przez pp. prof. Kabacińskiego i Rauera, wybrano zarząd, w którego skład wchodzą: pp. prof. Kabaciński — prezes, zast. Karaśkiewicz, sekretarz — Śmierniak, zast. Fengler, skarbnik — Rauer, ławnicy: Pritzenreuterówna, Małecki; referent — Matuszek.

W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie zarządu Koła, na którem po blisko 3-godzinnej dyskusji omówiono dużo cennych spraw — a w szczególności połączenie chóru nauczycielskiego — sekcji muzycznej i nowego Koła w jedną nierozerwalną całość. Do Koła mogą należeć również naucz. okolicy. Składka wynosi 10 groszy.

W sobotę, dnia 25 bm. odbędzie się inauguracyjne zebranie Koła z produkcjami wokalno-instrumentowemi.

Oby się nowa placówka jaknajlepiej rozwijała, pielęgnując piękną muzykę, a w szczególności polską pieśń. (fis.)

Praca w Zw. Oficerów Rezerwy

W piątek, dnia 3 listopada br. w Kole Zw. Oficerów Rezerwy odbyło się miesięczne zebranie przy bardzo licznym udziale, bo ponad 80 członków. Zebraniu przewodniczył prezes Koła radca Śpikowski, kpt. rez.

Na wstępie został wygłoszony referat na temat „organizacja biernej obrony przeciwlotniczej miast". Prelegent scharakteryzował całokształt zagadnień, związanych z przygotowaniem środowisk ludzkich do obrony przeciwlotniczo-gazowej, a równocześnie zapoznał zebranych z ćwiczeniem biernej obrony przeciwlotniczej.

Z powodu ukończenia strzelań konkursowych o nagrodę przechodnią Koła Z. O. R. prezes Koła p. kpt. rez. Śpikowski rozdał zwycięzcom nagrody. Pierwsze miejsce zajął por. rez. Woziński, zdobywając tem samem puhar, nagrodę przechodnią Koła, drugie miejsce zajął prezes Koła kpt. rez. Śpikowski.

Z radością stwierdzić wypada, że po omówieniu zagadnień P. W. na apel Zarządu natychmiast zgłosiło się 15 członków do czynnej pracy w organizacjach P. W.

Stan ten wymownie świadczy, że członkowie Koła Z. O. R. doceniają ważność chwili obecnej.

— **W dniu święta narodowego 11 listopada br. biura Zarządu Miejskiego będą zamknięte.**

— **Akademję Niepodległościową** urządza szkoła powszechna w Brdyujściu dnia 12 bm. o godz. 18-ej na sali p. Kadowa. Po akademji wieczorek towarzyski.

— **Zw. właściciei małych nieruchomości** wzywa swych członków do udekorowania w dniu 11 listopada domów chorągiewkami, i ażeby swych mieszkań nalepkami, które można nabyć w sekretarjacie przy ul. Seminaryjnej 8 m. 1.

— **Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet.** Dnia 10 listopada o godz. 19-tej na Placu im. Marszałka Piłsudskiego zbiórka z przyłączenie się do grupy IX-tej celem wzięcia udziału w obchodzie ku uczczenia 15-letniej niepodległości Polski. Dnia 11 listopada o godz. 18-tej odbędzie się w auli szkoły pełnią: Apteka pod Aniołem, ul. Gdańska 65 tel. 385 i Apteka przy pl. Teatralnym Marsz. Focha 10, tel. 1962. Apteka Tarasiewicza, ul. Orla 8 tel. 146.

— **Wyjaśnienie.** Oddział 3 Zw. Strzeleckiego Bydgoszcz-Jachcice w dniu Święta Niepodległości urządzi zabawę ludową nie w sali p. Orczykowskiego, jak mylnie było podane. lecz w sali p. Trzebiatowskiego.

— **Wymiar podatków od nieruchomości.** W związku z wymiarem podatków od nieruchomości, lokali i placów niezabudowanych na rok 1934, 2 Urząd Skarbowy zawiadamia, że doręczone właścicielom nieruchomości listy lokatorów a właścicielom placów niezabudowanych deklaracje winny być złożone najpóźniej do dnia 15 listopada br. w lokalu 2 Urzędu Skarbowego, pokój 19 w godz. od 9—13-tej, Jagiellońska 5.

— **Jarmark** na konie, bydło rogate i na trzodę chlewną odbędzie się we wtorek dnia 14 listopada 1933 r. od godz. 8-ej począwszy na Targowisku przy Rzeźni Miejskiej.

— **Teatr „Dziwadło".** W niedzielę dn. 12 b. m. o godz. 8 wieczorem odbędzie się inauguracyjne przedstawienie baśnią „Wróbel — Mikado" w sali „Pod Lwem".

Informator

dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

Toruń - Warszawa 2.26 6.23, 8.06., 13.15 15.43, 19.37 21.50 23.30.
Tczew-Gdańsk-Gdynia 0.47 3.29, 5.55, 7.31, 10.41, 13.22, 13.35 17.01, 19.15.
Kościerzyna-Gdynia 0.55 17.40
Nakło-Piła 3.45 8.05 14.35 19.47, 0.01.
Unisław-Brodnica 5.10, 8.11, 13.33 16.06 21.30.
Inowrocław-Poznań 3.50. 6.14. 8.04. 11.45 14.15, 15.47 20.35, 22.59.
Wągrowiec-Poznań 5.02, 7.45 13.36. 18.40. 23.06
Inowrocław-Kraśnica Herby Nowe 6.14, 14.15, 22,59.

Gdzie się wykąpię

Zakład kąpielowy „Sanitas" Gdańska 27, w podwórzu.

Zdrowie

Sanitas, Gdańska 27 kąpiele lecznicze i elektro-terapia.

Restauracje i kawiarnie:

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia wyśmienite ciastka.

U kogo i co kupię?

R. B. Reimann. — Bydgoszcz ul. Dworcowa 25, tel. 780, lampy radjowe „Philipsa" i „Valvo" tr.
F. Kreski. Gdańska 9. Skład porcelany.
A. Marciniak, Długa 6. tel. 13—43. Hurt i detal. Żyrandole, materj. elektr. i radjotechniczne.
Skóry i przybory szewskie. Pomorska 28.
Kapelusze damskie, trykotaże i galanteria, najtańsze źródło. B. Wertans. Hurtownia, Długa 48. Detal. Kościelna 4.

Antykwarjaty i domy komis.

„Stała okazja", Gdańska 10. tel. nr. 15-30.

Popularne poranki koncertowe

Grono sympatyków koncertów estradowych powzięło szczęśliwą myśl urządzenia szeregu popularnych poranków koncertowych, których całkowity dochód przeznaczony zostanie na bezrobotnych. Głównym jednak celem ma być danie za bardzo przystępną cenę (bilety po 1 zł. i po 50 gr.) możności usłyszenia koncertów popularnych w doskonałem wykonaniu.

Obiecane poparcie ze strony Teatru Miejskiego i Konserwatorjum Miejskiego, oraz wybitnych sił amatorskich naszego grodu mówi samo za siebie.

Pierwszy z tych poranków odbędzie się w Gimnazjum Kopernika dnia 12 listopada o godzinie 12-ej i poświęcony będzie Świętu Niepodległości. Udział w nim biorą: p. prezydentowa Chmielarska, p. Kurpisz-Stefanowa, panie Wojciechowskie, artyści Teatru Miejskiego — pp. Cyryn i Niewiarowicz, oraz p. Jasiński i chór „Echo".

Z. O. R. pracuje

Od pewnego czasu w bydgoskim Kole Z. O. R. obserwujemy wzmożoną pracę w kierunku rozwijania zagadnień przysposobienia wojskowego. W tym celu powołano do życia Sekcję Podchorążych Rezerwy, która rozwija się pomyślnie, a stan obecny wynosi 60 członków. W programie pracy Koła lwią część zajęć zajmuje doskonalenie wiedzy wojskowej wśród członków Koła Z. O. R. i Sekcji Podchor. Rez. Zarząd Koła po ukończeniu przerwy letniej powołał do życia sekcję strzelecką, która odbywa zajęcia swoje dwa razy w tygodniu, sekcję gimnastyczną, w której prowadzi się treningi dla zdobycia P. O. S. oraz wykłady z dziedziny wojskowej.

W ostatnim czasie wysłano do niezrzeszonych odezwę z zaproszeniem do wstąpienia w szeregi Koła, w szeregi czynnych obrońców Ojczyzny. Oficerowie Rezerwy zrozumieli odezwę i nie dali na siebie długo czekać, to też w pierwszych dniach przystąpiło 30 nowych członków. Zapał ten jednak nie może ostygnąć. Do niezrzeszonych oficerów rez. stale będziemy apelowali, by w nawale trosk codziennych znaleźli czas na systematyczne kształcenie się wojskowe.

Solec Kujawski w dniu 11 listopada

Bieg wypadków sprawił, że w dniu 11 listopada br. Solec Kujawski obchodzi podwójne święto — łącząc 300-lecie istnienia Wielkiego Ołtarza w kościele parafjalnym — ze świętem 15 rocznicy Odzyskania Niepodległości.

W sobotę odbędzie się capstrzyk wojskowy, w niedzielę zaś, po uroczystej Mszy św. nastąpi odsłonięcie pamiątkowej tablicy ku uczczeniu istnienia trzechwiekowego Wielkiego Ołtarza, poczem odbędzie się Akademja, — wieczorem zaś staraniem Z. S. galowe przedstawienie w sali Hotelu Wielkopolskiego.

Korzystając ze sposobności zamieścimy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma krótką kronikę Wielkiego Ołtarza, który acz kolwiek drewniany — przetrwał spokojnie 3 wieki i znajduje się dziś jeszcze w bardzo dobrym stanie.

— **Z ruchu przedwyborczego.** W poniedziałek dnia 6 bm. z inicjatywy p. burmistrza dyr. Czaczki odbyło się zebranie informacyjne, — na którem obecni byli prawie wszyscy działacze społeczni, — bez względu na polityczne zapatrywania. — Po krótkiej dyskusji, — zebrani przyjęli zasadę stworzenia jednej listy polskiej do wyborów samorządowych, — pragnąc w ten sposób zaznaczyć, — że w gospodarce miejskiej nie może być miejsca na swary i kłótnie partyjno-polityczne.

Nie rozumieją tego widać b. obożni narodowi, — którzy jak słychać, — pragną się jednak wyłamać i zgłosić listę własną. Charakterystyczne że inicjatywa nie wyszło od obywateli miejscowych, — a tylko wysłannik bydgoski, specjalnie w tym celu przybyły, urabiał grunt i tworzył listę, nie mając zresztą zielonego pojęcia o warunkach miejscowych!

— **Pomoc dla dzieci.** W niektórych domach bezrobotnych jest taka bieda, — że dzieci przychodzą głodne do szkoły. Jest nadzieja, — że już w najbliższych dniach otwarta zostanie kuchnia dla wydawania ciepłego obiadu dla najbardziej potrzebujących dzieci. K.

Pod kołami taksówki

Na ulicy Zduny tuż przy zbiegu ul. Pomorskiej został najechany przez taksówkę niej. Feliks Poleński. Wskutek wypadku p. Poleński doniósł lekkie obrażenia ciała. Kto ponosi winę ustalą dochodzenia policyjne.

Zabójca śp. Kolińskiego z Łabiszyna

skazany na 6 lat więzienia

Głośna była swego czasu sprawa zabójstwa śp. 64-letn. Franciszka Kolińskiego, właściciela realności w Łabiszynie przez lokatora Alfreda Szwedera.

Wczorajszego czwartku sprawa ta znalazła się na wokandzie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Trybunałowi przewodniczył p. wiceprezes Szechowicz, z udziałem pp. sędziów Otowskiego i Gajewskiego, oskarżał p. podprokurator Galuba.

Oskarżony Alfred Szweder człowiek około lat trzydziestu kilku, żonaty, ojciec sześciorga drobnych dzieci, został doprowadzony na salę rozpraw z więzienia.

Jak rozprawa wykazała, Szweder będąc od 6-ciu lat lokatorem śp. Kolińskiego nietylko, że nie płacił czynszu, ale wiódł ciągłe kłótnie z gospodarzem.

W ostatnich miesiącach stosunek między lokatorem a gospodarzem doszedł do takiego napięcia że doprowadził do strasznej tragedji, jaka rozegrała się dnia 11 sierpnia rb.

Krytycznego dnia Szweder zażądał od śp. Kolińskiego, aby mu otworzył tyną bramę domu, wiodącą do lasu, rzekomo celem zniesienia drzewa.

Gdy śp. Koliński odmówił temu żądaniu, Szweder pobiegł do mieszkania, uzbroił się w siekierę oraz nóż, poczem odbił siekierą kłódkę bramy, którą zamierzał wyjść. Na skutek tego powstała między Szwederem a Kolińskim szarpanina, w czasie której Szweder pchnął śp. Kolińskiego tak nieszczęśliwie nożem w serce, iż Koliński padł martwy na ziemię. Szweder po tym czynie oddał się sam w ręce policji.

Po przeprowadzonej rozprawie, Sąd zakwalifikował czyn oskarżonego, jako zabójstwo dokonane w uniesieniu i skazał go na 6 lat więzienia.

Od wyroku tego zarówno oskarżony, jak i oskarżyciel publiczny wnieśli odwołanie. (b)

Pomysłowy „prokurent" zwykłym oszustem

Bydgoszcz nawiedziła wprost epidemja oszustw powtarzających się nie-omal codziennie.

Obecnie pojawił się na gruncie bydgoskim nowy typ z pod ciemnej gwiazdy niejaki G., który wpada jak bomba do mieszkania upatrzonej ofiary i przedstawia się z tupetem za prokurenta Banku Kredytowego w Stanisławowie. Firma ta — jak twierdzi oszust — wydelegowała go do województw zachodnich, celem sprawdzania numerów wylosowanych obligacyj pożyczki budowlanej.

Po sprawdzeniu numerów obligacyjnych „pan prokurent" wychodzi, lecz po kilku dniach wraca donosząc uradowanemu właścicielowi obligacji, że jego numery akurat okazały się szczęśliwe i można je przy jego pomocy w tempie przyspieszonem zrealizować.

Po takiem zapewnieniu pomysłowy kombinator otrzymuje zazwyczaj obligacje pożyczki budowlanej, celem dopełnienia końcowych formalności. Zdarza się przytem bardzo często, że za przeprowadzenie całej sprawy oszust pobiera pewne sumy pieniężne. Nie trudno domyśleć się jakie są skutki tej kombinacji. **Obligacje już nie wracają do rąk prawowitych posiadaczy.** Oszust bowiem sprzedaje obligacje, względnie na wypadek wygranej podejmuje odpowiednie sumy w instytucjach bankowych.

Za pomysłowym „prokurentem" policja wszczęła energiczne poszukiwania.

Wojowniczy mistrz piekarski ze Szwederowa

stanie przed sądem

Dnia wczorajszego ulica Orla na Szwederowie była terenem gorszącej bójki.

Właściciel domu nr. 12 mistrz piekarski Władysław Grabiński spotkał na podwórzu swoim Franciszka Kordylasa, z zawodu pomocnika piekarskiego (ul. Dąbrowskiego 35). Od słowa do słowa przyszło do ostrej kłótni. Zacietrzewiony Grabiński rozsierdził się na dobre i w pewnej chwili chwycił za rewolwer okładając kolbą biednego piekarczyka, który widząc jaki nieoczekiwany obrót sprawa bierze, wszczął wielki alarm.

Zalęknieni lokatorzy przybyli na pomoc zagrożonemu Kordylasowi. — Zawezwana na miejsce wypadku policja spisała protokół zajścia. Dochodzenia ustaliły, że rewolwer którym Grabiński bił Kordylasa był naładowany i każdej chwili mógł wypalić.

Grabiński niezawodnie odpowie za ten wypadek przed Sądem.

Ani się spostrzegli, jak ich przymknięto

W nocy skradli, a rano usłyszeli już wyrok

Donosiliśmy w środowym numerze pisma, o kradzieży owoców, dokonanej przez nieznanych sprawców w kiosku **p. Konstantego Gierczaka**, przy ul. Jackowskiego. Kradzieży dokonano w nocy z poniedziałku na wtorek, a dzięki sprężystości naszej policji, w kilka godzin potem sprawcy zostali już ujęci. Złodzieje 20-letni Mieczysław Drążek i 19-letni Maksymiljan Burzych w iście amerykańskim tempie znaleźli się już we wtorek na ławie oskarżonych, przed Sądem Grodzkim.

Sąd wymierzył każdemu z nich po 7 miesięcy więzienia z natychmiastowem osadzeniem w więzieniu.

Ponieważ Drążek i Burzych byli już karani lecz wykonalność kary Sąd im zawiesił przeto teraz zmuszeni będą również i tę karę odcierpieć. (b)

Coraz mniej złota

Produkcja zmniejsza się rocznie o 500 miljonów

Znany szwedzki ekonomista, prof. Gustaw Cassel, ogłosił ostatnio w prasie interesujący artykuł na temat standartu złota. Prof. Cassel twierdzi w swym artykule, iż w świecie zaznacza się wyraźnie **zmniejszenie ilości złota**, a wszelkie opinje o jego nadprodukcji nie odpowiadają prawdzie. Prof. Cassel stwierdza dalej, iż normalna produkcja złota powinnaby odpowiadać 3% **obecnych zapasów światowych tego metalu**. A zatem produkcja złota w ciągu r. 1932 winna była wynieść ok. 2.450 milj. marek, podczas, gdy w rzeczywistości wyniosła tylko 2.064 milj., co oznacza roczne zmniejszenie produkcji o około 500 miljonów.

Prof. Cassel wyraża opinję, iż zmniejszenie ilości złota jest rezultatem **nienormalnego wzrostu zapotrzebowania** n. nie, a spadek cen artykułów pierwszej potrzeby jest pozytywnym dowodem, że światowy zapas monetarny nie jest współmierny z ogromnym wzrostem zapotrzebowania na złoto. To spowodowało, iż **wartość wzrosła niepomiernie i w krajach, które porzuciły parytet złota, wartość ta podniosła się o 50% lub więcej.**

I w dzień i w nocy zbroją się

Paryż zaniepokojony

Zbrojenia niemieckie wywołują poważne zaniepokojenie we Francji. „Le Rempart" pisze: Niemcy zbroją się. **Fabryki niemieckie pracują dzień i noc** nad wytwarzaniem materjału wojennego. Fabryki produktów chemicznych w Kolonji nie zatrzymują pracy **ani na minutę, ani w dzień, ani w nocy.** Czyż Francja będzie czekać aż bez wypowiedzenia wojny **połowa Paryża zostanie unicestwiona?** — zapytuje dziennik. Jest jeszcze **czas, by uniknąć nowego** kataklizmu. Naród niemiecki oczekuje wyzwolenia. **W Niemczech hitlerowcy nie stanowią 20 proc. i operacja wojskowa byłaby powitana po jej szczęśliwem przeprowadzeniu z entuzjazmem nawet w samych Niemczech.** Ludzkość odetchnęłaby i rozpoczęłaby się era pokoju. Jeżeli jednak Francja będzie czekać, setki i tysięcy istnień ludzkich zostanie zniszczonych. **Paryż zostanie obrócony w gruzy.** Będzie to wojna aż do wytępienia.

Zasłużona „nagroda" za odwagę

Bezczelnie śmiałymi złodziejami okazali się Aleksander Stochaja i Józef Sarnowicz, którzy dokonali w nocy kradzieży wanny cynkowej z ogrodu przy ul. Jasnej na szkodę firmy „Bracia Ramme".

Przenieść nocą ulicami miasta takiej wielkości przedmiot, jak wanna bez obawy zetknięcia się z policją, to naprawdę odwaga na którą nie każdy złodziej się zdobędzie.

Wannę tę sprawcy sprzedali za bezcen w pewnym składzie starego żelaza.

Odwaga panów Stochaja i Sarnowicza nie została bez zasłużonej nagrody, jaką im wymierzył Sąd Grodzki.

Mianowicie, każdy z nich otrzymał po 6 miesięcy więzienia z zapewnieniem ze strony p. sędziego, że w przyszłości za podobne wyczyny czeka ich o wiele wyższa „nagroda".

Smutny koniec idylli panny Ewci

(b) Któraż z młodych dziewcząt nie pragnęłaby wyjść za mąż? Nic więc dziwnego, że i panna Ewcia H. nie była od tego, byleby naturalnie znalazł się taki, któryby jej **przypadł do gustu i... serca.**

Przypadek zrządził, że panna H. poznała dorodnego młodzieńca w osobie Stefana H., który **tak umiał podziałać na nią, że gotowaby pójść za nim na koniec świata.**

To też najmilsze dla Ewci były chwile, gdy młodzian patrząc czule w jej oczy **przyrzekał dozgonną miłość i szczęście małżeńskie.**

Ponieważ młodzieniec nie chciał odwlekać swego i jej szczęścia, przeto sam przynaglał aby ślub odbył się jaknajprędzej.

Pan Stefan nie miał jednak żadnych funduszów, na zagospodarowanie się i opędzenie pierwszych potrzeb domowego ogniska, ale kłopot ten usunęła Ewcia. Mając trochę zaoszczędzonych w służbie pieniędzy, **dała narzeczonemu 235 zł.,** aby obstalował skromne meble a potem co jeszcze będzie potrzeba to się dokupi.

I teraz dopiero nastąpiła tragedja panny Ewci. **Narzeczony bowiem wziąwszy do rąk gotówkę nie pokazał się więcej.** Zniknął nie powiedziawszy nawet „do widzenia".

Wprawdzie w jakiś czas potem widzenie nastąpiło, ale w bardzo smutnych okolicznościach bo przed Sędzią Grodzkim. Panna Ewcia bowiem, choć z bólem w sercu, doniosła policji o niegodziwości narzeczonego którego policja odszukała i oddała do dyspozycji Sądu.

Sprytnemu narzeczonemu karę sześciomiesięcznego więzienia Sąd zawiesił na 4 lata, ale pod warunkiem, że zwróci pannie Ewci pobraną od niej gotówkę. W ten sposób panna Ewcia będzie miała przynajmniej czem łzy otrzeć po tak przykrem rozczarowaniu.

Poród na ulicy

Niemałe zbiegowisko wywołał w dniu wczorajszym wypadek, jaki miał miejsce na ul. Dworcowej. Idąca mianowicie ulicą 19 letnia służąca Jadwiga Binka w pewnym momencie upadła na bruk wśród ogromnych jęków spowodowanych bólami porodowemi. Zawezwana karetka Pogotowia ratunkowego odwiozła młodą kobietę do kliniki położniczej.

Pożar przy ul. Bełzkiej

W domu nr. 74 przy ul. Bełzkiej wybuchła ogromna panika na widok buchających płomieni z mieszkania p. Józefa Zasady.

Jak ustalono, pożar powstał z bardzo błahej przyczyny. Mianowicie z trzaskającego w piecu ognia przypadkowo padła iskra na leżącą obok bieliznę wzniecając pożar.

Bezwłoczna akcja ratunkowa przeprowadzona przez lokatorów mieszkania nie pozwoliła rozprzestrzeniać się płomieniom, które ugaszono w krótkim czasie bez uciekania się do pomocy Straży Pożarnej. Szkody wynoszą około 450 zł.

Nie ukradł, a stanie przed Sądem

Nielada pecha ma pan C. z Bydgoszczy. Coprawda nie można obwiniać go o kradzież, lecz napewno będzie odpowiadać obecnie za zabrania cudzej własności z powodu wypadku, jaki wydarzył się na ostatnim targu. Pan C. zajechał wozem napełnionym warzywem na rynek i nawet nie spodziewał się, że p. Apolonja Radtke (ul. Stepowa 23) przyzna się do wozu (naturalnie próżnego), jako do swej własności, z której „wywłaszczył" ją jakiś osobnik jeszcze w kwietniu ub. roku.

Pan C. bronił się jak mógł i umiał, jednak nic tu nie pomogło. Dyżurny policjant spisał protokół i — epilog tej sprawy rozegra się w Sądzie, gdzie pan C. odpowiadać będzie za kradzież wozu.

W trosce o zdrowie warstw robotniczych

W Grudziądzu zawiązał się komitet wychowania fizycznego wśród robotnic fabrycznych

W dniu 8 listopada br. w Grudziądzu w gmachu Starostwa Powiatowego pod przewodnictwem pomorskiego okręgowego inspektora pracy p. inż. **Butwiłowicza** i przy udziale: delegatki Ministerstwa Opieki Społecznej — p. inspektorki **Miedzińskiej**, naczelnika wojewódzkiego wydziału przemysłowego — p. inż. **Celichowskiego**, kierownika Okręgowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego — p. **pułkownika Piwnickiego** oraz tamtejszych przedstawicieli władz, przemysłu i handlu odbyło się posiedzenie w sprawie zorganizowania **wychowania fizycznego wśród robotnic fabrycznych i pracownic handlowych.**

Po powitaniu i przemówieniu wstępnem, przewodniczącego, który podkreślił znaczenie zainicjowanej akcji pod **względem społecznym i państwowym**, referat fachowy wygłosiła instruktorka objazdowa Okr. Urzędu W. F. i P. W., p. **Kijaniówna.**

Następnie zabrała głos delegatka Ministerstwa, p. inspektorka **Miedzińska**, charakteryzując **w dłuższem** przemówieniu różnicę założeń i **zadań**, jakie wyodrębniają zainicjowaną akcję od organizacyj sportowych, zawodowych, czy też wszelkich innych stowarzyszeń, zrzeszających robotnice fabryczne. Masowa akcja wychowania fizycznego pomyślana została **wyłącznie w płaszczyźnie profilaktyki**; celem jej nie jest ani trening, ani uprawianie zawodnictwa sportowego, czy forsowanie jakiejś orjentacji ideologicznej, lecz **zapobieganie szkodliwym wpływom pracy zawodowej.** Wyodrębnić więc należy ją od takich organizacyj, jak: Strzelec, Przysposobienie Wojskowe, Sokół i t. p.

Działalność w tym zakresie nietylko nie stanie w kolizji z zadaniami organizacyj sportowych, bądź zawodowych, lecz niezawodnie **wpłynie na ożywienie aktywnego stosunku robotnic do sportu**, czy nawet do zrzeszeń o programach ideowych.

Ujmując zagadnienie wychowania fizycznego robotnic pod kątem zdrowia, wychowania społecznego i państwowego, trudno pominąć jego znaczenie dla ogólnych stosunków wewnętrznych fabryki. Podniesienie stanu zdrowia i sprawności fizycznej robotnic powoduje zawsze wzmożenie wydajności pracy. W tem rozumieniu udział przemysłu w finansowaniu akcji wychowania fizycznego sprowadzi się do udoskonalenia organizacji pracy.

Na tle referatów wywiązała się ożywiona dyskusja, w której podkreślano szerokie zrozumienie i realizowanie analogicznej akcji w państwach uprzemysłowionych; wysuwano potrzebę **zapoczątkowania i rozwinięcia jej u nas.** Zastanawiano się również nad sposobami przeprowadzenia **skutecznej propagandy w środowisku samych robotnic.**

Jako jeden ze środków oddziaływania na robotnice uznano **obozy wypoczynkowe, pływalnie, a głównie krótkotrwałe ćwiczenia** w **czasie pracy**, których dobroczynny wpływ najskuteczniej zjedna robotnice dla ruchu wychowania fizycznego.

Po rozpatrzeniu potrzeb finansowych wybrano Komitet Wykonawczy w składzie pp.: dyrektorów **Naganowskiego, Jagodzińskiego, Simona, Handzelewicza, Odechowskiego, Kucharskiego**; inspektorów pracy p. **Rusinowej i p. Dąbrowskiego; p. dr. Mosurowej**, p. instruktorki **Kijaniówny**, p. kpt. **Sożyńskiego**, p. por. **Rokickiego i p. Reiterowej.**

Nadmienić należy, iż szereg firm z Grudziądza i powiatów zgłosił w Inspektoracie Pracy wysokość stałych składek miesięcznych na cele zrealizowania wychowania fizycznego kobiet, zatrudnionych w przemyśle w Grudziądzu i jego okolicach.

Zjazd podoficerów rezerwy Okr. pomorskiego

W dn. 11 i 12 bm. z okazji **10-lecia istnienia Związku Podofic. Rez. na Pomorzu** odbędzie się w Toruniu zjazd delegatów Związku z terenu całego województwa pomorskiego.

Program zjazdu przewiduje zawody strzeleckie w Rudaku pod Toruniem w sobotę, dn. 11 bm. o godz. 7-ej rano, nabożeństwo polowe na placu św. Katarzyny w Toruniu i odsłonięcie tablicy pamiątkowej, defilada, złożenie wieńca na grobie śp. plut. Pająkowskiego; dalej o godzinie 12 otwarcie **Zjazdu w Teatrze Narodowym.**

O godz. 17-tej, po wspólnym obiedzie żołnierskim, wznowienie obrad zjazdu, o godz. 20 zaś **zabawa reprezentacyjna w salach „Tivoli".**

Dnia 12 bm. dalszy ciąg i zakończenie obrad zjazdu.

Sklepy i instytucje prywatne w dniu Święta Narodowego

Jak wiadomo w myśl zarządzenia ministra spraw wewnętrznych dzień 11 listopada będzie w urzędach państwowych wolny od zajęć. Natomiast co do **instytucyj prywatnych oraz sklepów**, żadne zarządzenie ze strony urzędowej **wydane nie zostało.**

Wobec tego kwestja zamknięcia sklepów i przerwania pracy w instytucjach prywatnych w dniu Święta Narodowego pozostawia **się całkowicie własnej inicjatywie ich właścicieli i kierowników.** Nie wątpimy jednak, że przynajmniej na czas nabożeństwa i głównych uroczystości, praca w placówkach handlowych i **instytucjach prywatnych ulegnie przerwie, aby dać** możność personelowi uczestniczenia w podniosłym obchodzie.

Uroczysty obchód Święta Narodowego w Podgórzu

Z inicjatywy p. burmistrza Stamirowskiego odbyło się w ub. wtorek w sali posiedzeń Rady Miejskiej zebranie przedstawicieli wojska, wszystkich organizacyj społecznych i obywatelstwa w celu ustalenia programu uroczystego obchodu Święta Niepodległości.

Na wstępie zebrania przywitał p. burm. Stamirowski przedstawicieli władz wojskowych i społeczeństwa, poczem przedstawił zebranym znaczenie nadchodzącej rocznicy Niepodległości, wzywając do braterskiego łączenia się w dniu Odrodzenia. Następnie ustalono program obchodu, który przedstawia się następująco: **w piątek, dnia 10 listopada** o godz. 19-tej uroczysty **capstrzyk** przy udziale wojska, organizacyj PW. i WF. i stowarzyszeń przejdzie główniejszemi ulicami miasta, poczem zatrzyma się przed ratuszem, gdzie wygłosi okolicznościowe przemówienie p. **burmistrz Stamirowski.**

Uroczystości **w dniu 11 listopada** zapoczątkowane zostaną uroczystą mszą św. w kościele parafjalnym, którą odprawi ks. prał. **Domachowski.**

Po nabożeństwie odbędzie się **defilada przed** przedstawicielami Rządu, wojskowości i społeczeństwa przed gmachem Magistratu. Całość prowadzi por. w st. sp. p. **Bończa - Tomaszewski.** Dalszy ciąg uroczystości odbędzie się wieczorem. O godz. 18-tej odbędzie **się** w wielkiej sali hotelu „Central" **uroczysta akademja**, którą zaszczyci osobą swoją p. starosta powiatowy i grodzki **B. Rogowski.**

Na program akademji składają się: słowo wstępne, referat, deklamacje, przedstawienie, śpiewy chóru „Halka" oraz inscenizacja pieśni ludowych.

Komitet Wykonawczy prosi miejscowe i okoliczne Obywatelstwo o gremjalne wzięcie udziału w uroczystościach.

D. S.

Gość w dom, Bóg w dom

Stare, z przedhistorycznych czasów wywodzące się przysłowie **nie straciło na aktualności** nawet w dzisiejszych ciężkich dla wszystkich czasach. **Tak zawsze było w Polsce**, mimo biedy, mimo nędzy, zawsze się znalazło u stołu miejsce dla „zagórskich panów". Ale szybki nurt życia współczesnego nie pozwala już dzisiaj otaczać gościa taką atencją, taką najdalej idącą pieczołowitością, jak to ongiś bywało. Gorzej jeszcze — zdarzają się nawet wypadki, że **nieświadomie, czy przez zlekceważenie gospodarz, wbrew swym wewnętrznym intencjom naraża gościa na wielkie przykrości**, a — kto wie — nawet nieszczęście. Oto wyobrażamy sobie, że **bawimy gdzieś w gościnie.** Gościnny pan domu częstuje nas papierosami. Już wyciągamy dłoń po papierosa, gdy z przerażeniem spostrzegamy, że to... „**szwarcówki**". A gospodarz jednocześnie z nieudaną troskliwością zapytuje **o nasze zdrowie, o zdrowie naszej rodziny.** Zadajemy sobie w duchu pytanie, czy ten człowiek rzeczywiście nie zdaje sobie sprawy ze swego czynu, czy rzeczywiście nie wie, że „**szwarcówki**" to właśnie groźba utraty zdrowia naszego i naszej rodziny. Czy mamy tu powiedzieć, że przecież ten papieros nurzał się w pocie i brudzie dziesiątków dłoni, nie znających wody i mydła, że tkwi na nim ślina suchotników i gorący oddech chorego na tyfus? Tak. Nie umknąć pod lada pretekstem, a powiedzieć wprost do oczu. Usuniemy w ten sposób nieszczęście, które mogłoby dosięgnąć wielu jeszcze ludzi.

Programy radjowe

PIĄTEK, DN. 10 LISTOPADA.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna z płyt; 7,35 Dziennik poranny; 7,40 D. c. muzyki z płyt; 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,40 Wiadomości Państw. Urzędu Wych. Fiz. i Państw. Zw. Sport.; 15,45 Kronika harcerska; 15,50 Chwilka morska i kolonjalna; 15,55 Muzyka salonowa w wyk. zespołu A. Bukina; 16,40 „Przegląd wydawnictw"; 16,55 Recital fortepianowy H. Cywińskiej; 17,50 „Przegląd prasy roln. krajow. i zagranicznej" z Wilna; 18,20 Płyta; 18,45 Dokąd jechać w święto?; 18,50 Feljeton aktualny; 19,05 Transm. z placu Małachowskiego w W-wie odsłonięcia poległych żołnierzy P. O. W. oraz przemówienie gen. dyw. Edwarda Rydza-Śmigłego; 19,40 Wiadomości sportowe; 20,00 Przemówienie z okazji 15-to lecia Niepodległości Państwa Polskiego na temat „Jakiemi siłami zdobywaliśmy wolność i granice" —— wygł. gen. Kaz. Sosnkowski; 20,15 Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. Wyk.: Ork. filharm. pod dyr. W. Bierdjajewa i J. Manowarda (śpiew); W przerwie o 20,55—21,10 „Niepodległość w zwierciadle literatury" — wygł. kpt. K. Koźmiński (felj. literacki); 22,15 Melodje z filmów dźwiękowych (płyty); 23,05 D. c. muzyki z płyt.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

17,25 **Poznań.** Arje i pieśni w wyk. St. Roy'a.

18,30 **Katowice.** „W Piętnastą rocznicę" — wygł. p. Z. Kossak-Szczucka.

Najciekawsze audycje radjostacyj zagranicz.

19,00 **Wiedeń.** Recital fort. Bolesława Kona.

19,30 **Budapeszt.** „Faust" — opera Gounoda.

20,45 **Monachjum.** Koncert symfoniczny.

SOBOTA, DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 1933 R.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna z płyt. 7,35 Dziennik por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,52 Chwilka Gospodarstwa Domowego. 12,05 Pieśni legjonowe w układzie mjr. St. Śledzińskiego (płyty). 12,38 D. c. pieśni legjonowych z płyt. 15,30 Wiadom. gospod. 15,40 Orkiestry wojskowe (płyty). 15,55 „Chwilka lotnicza i przeciwgazowa". 16,00 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16,40 Lekcja jęz. franc. (kurs średni). 16,55—17,50 „Legjony w muzyce". 17,50 „Bież. wiadom. roln." — wygł. p. J. Płatek. 18,00 Odczyt. 18,20 Recital fortep. M. Mirskiej. W programie muzyka polska. 19,25 „Poezja 11 listopada" — wygł. p. Z. Kisielewski (Feljeton liter.). 19,40 Wiadom. sportowe. 20.00 „Skrzynka poczt. techn." — omówi p. W. Frenkiel. 20,15 Uroczysta audycja ku uczczeniu 15-lecia Niepodległości Państwa Polskiego. I-szy koncert z cyklu „Muzyka Niepodległej Polski", złożony z utworów powstałych w okresie 1918—1933 r. Wykonawcy: Ork. symf. P. R. pod dyr. B. Wolfstala, oraz I. Dubiska (skrz.). 1) 20,15 Prelekcję wygł. p. K. Stromenger. 2) 20,35 Hymn Narodowy. Pierwsza Brygada. W przerwie w godz. 21,20—22,00 prof. J. Turzyński wykona koncert fortepianowy -moll Fr. Chopina z tow. ork. symf. P. R. pod dyr. B. Wolfstala. 22,50 Płyty. 24,00—0,15 Przemówienie Prezydenta Rzplitej (Specjalna transmisja z Zamku Królewskiego w Warszawie na wszystkie rozgłośnie polskie oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

16,00 **Lwów.** Audycja dla chorych.

23,00 Audycja okolicznościowa

19,10 **Katowice.** „Ku potędze Państwa Polskiego" — wygł. prof. dr. W. Dzięgiel.

Groźny pożar w Fordonie i Strzelcach Górnych

Ustawicznie wybuchające pożary w pow. bydgoskim napawają mieszkańców wiosek okolicznych niesamowitym strachem, że lada chwila łuna pożaru obejmie również ich zagrodę. — Onegdaj wybuchł pożar u dzierżawcy majątku Strzelce Górne p. Norberta Klause, któremu spalił się ułożony na polu ogromny stóg obejmujący blisko 110 fur żyta. Szkody wynikłe wskutek pożaru, którego powodów narazie nie ustalono, wynoszą około 3.500 zł.

Poszkodowany był ubezpieczony w Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu.

Drugi wypadek miał miejsce w pobliskim **Fordonie**, gdzie w domu p. Rozalji Marcinkowskiej, przy ul. **Marszałka Piłsudskiego nr. 20** wybuchł na strychu pożar, który strawił doszczętnie cały budynek mieszkalny. Dochodzenia ustaliły, że pożar powstał wskutek wadliwego komina, od którego zapaliła się belka przy stropie.

Chełmno

— **Wieldządz, pow. chełmiński.** Skradziono Templinowi Ludwikowi, oberżyście, wódek i różnego towaru na 400 zł.

Felskiemu Edwardowi skradli złodzieje 8 świnie po 100 kg., 40 kur, 8 gęsi, 20 kaczek. Po łup przyjechali złodzieje specjalnym wozem.

— **Kradzieże w mieście.** Joannie Kowalewskiej skradziono z szafki nocnej kwotę 180 złotych. P. Zielińskiemu z Pl. Piłsudskiego 2 piece żelazne, ławki i inny sprzęt wartości 200 zł.

Giełdy

Warszawskie notowania walutowe

z dnia 9 XI. 1933 r.

WALUTY.

Belgja	124,30—123,89
Dolary Stanów Zjednocz.	
Bukareszt	
Gdańsk	173,30—172,87

DEWIZY.

Holandja	359,35—358,45
Kopenhaga	123,80—123,30
Londyn	28,22—28,08
Nowy Jork	5,63—5,60
Nowy Jork telegr.	5,64—5,61
Oslo	141,40—140,80
Paryż	34,86—34,77
Praga	26,44—26,38
Sztokholm	145,25—144,50
Szwajcarja	172,55—172,12
Włochy	46,83—46,71
Berlin (w obrotach nieofic.)	212,25

Notowanie ziemiopłodów w Poznaniu

z dnia 9. XI. 1933 r.

Przenica	
Jęczmień	
Mąka pszenna	
Groch Folgera	21,00—23,00
Groch Victoria	
Seradela	14,00—16,00
Ziemniaki fabryczne	00,14

Sprawozdanie z handlu zboża i nasion

B. HOZAKOWSKI, TORUŃ.

Toruń, dnia 6 XI. 1933 r.

Płacono: w dniach ostatnich zł za 100 kg. franko stacja załadowania.

NASIONA.

Za koniczynę czerwoną	140—190
„ koniczynę białą nowy sprzęt	110—140
„ koniczynę białą średnią nieczysz	90—100
„ koniczynę szwedzką	95—110
„ koniczynę żółtą	100—120
„ koniczynę żółtą w łuskach	45—55
„ inkarnatkę	70—80
„ przelot	100—120
„ rajgras krajowy	38—45
„ tymotkę	24—28
„ seradelę	12—14
„ wykę latową	14—16
„ wiczkę zimową	40—45
„ peluszkę	13—14
„ groch Wiktorja	24—28
„ groch polny	20—22
„ groch zielony	25—28
„ bobik	16—19
„ gorczycę	34—38
„ rzepak	36—37
„ rzepik	37—40
„ łubin niebieski	7—8
„ łubin żółty	8—9
„ siemie lniane	37—40
„ konopie	35—40
„ mak niebieski nowy sprzęt	55—62
„ mak biały	70—75
„ tatarkę	18—20
„ proso	16—18

Dnia 10 listopada 1933 r. w Toruniu, o godzinie 9 rano, w kościele Garnizonowym odprawione zostanie

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

za spokój dusz poległych na służbie szeregowych Policji Państwowej Województwa Pomorskiego.

ś. † p.

przodownika Anioła Franciszka
st. posterunkowego Leisa Aleksandra
posterunkowego Graczyka Walentego
posterunkowego Hampla Andrzeja
posterunkowego Chmielewskiego Szymona
posterunkowego Wolskiego Jana
posterunkowego Szymczaka Stanisława
posterunkowego Szulereckiego Feliksa
posterunkowego Zawieski Wacława

O liczny udział w nabożeństwie uprasza

Komendant Wojewódzki, Oficerowie i Szeregowi
Policji Państwowej Województwa Pomorskiego.

7307

Ogłoszenie

W sprawie postępowania odroczenia wypłat kupca A. Zalewskiego w Nowemmieście odbędzie się termin rozpoznawczy celem ustalenia listy wierzycieli, dnia 20 listopada 1933 r. o godz. 12-tej w Sądzie Grodzkim w Nowemmieście, pokój nr. 10, po myśli art. 40 rozp. z dnia 6. 3. 28 r. Dz. U. 27 poz. 244.

Lista wyłożona będzie w oznaczonym dniu 3 godziny przed terminem w powyższym Sądzie, pokój nr. 1.

Od daty wyłożenia listy osoby interesowane mogą zaskarżyć w terminie 7-mio dniowym, postanowienia nadzorcy Sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzytelności na listę do Sądu, który spór ostatecznie rozstrzyga. 7305

Nowemiasto, 5 listopada 1933 r.

Nadzorca Sądowy (—) *W. Nadolny.*

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek, dnia 13. listopada br. o godz. 11-tej przy ul. Szczecińskiej 13 sprzedawać będę za natychmiastową zapłatą:

gablotkę oszkloną, 18 krzeseł, 22 stoły restaurac., 46 krzeseł giętych, bufet restaurac. czarny, 152 różnych książek, gramofon z tubą i inne przedmioty.

Komornik Sądu Grodzkiego, rewiru VIII.

Zlec. 2061/VIII. w Bydgoszczy, Śniadeckich 24.

Licytacja przymusowa

W poniedziałek, dnia 13 listopada br. o godz. 10-tej we F-mie Hartwig, przy ul. Dworcowej sprzedawać będę za natychmiastową zapłatą: kredens dębowy, zegar, 4 krzesła kryte skórą, pianino czarne, garnitur klubowy (2 fotele, kanapa i stół okrągły), bibljotekę, patefon, radjo-aparat 5 lampowy z głośnikiem, leżankę z nakryciem, 2 stoliki, 1 nocny stolik, 1 stół dębowy, 6 krzeseł krytych gobeliną. Przedmioty powyższe oszacowano na łączną sumę 2,870,— zł.

Komornik Sądu Grodzkiego, VIII. rewiru

Zlec. 2060/VIII. w Bydgoszczy, Śniadeckich 24.

Termin do rozpoznania sprawy odroczenia wypłat firmy „Skład Futer F. Jaworski i K. Nitecki“ w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 35, wyznacza się na dzień 17 listopada 1933 r. o godz. 10. Wierzyciele mogą przybyć na rozprawę celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Bydgoszcz, dnia 7 listopada 1933 r. 7320

Zlec. 2085/VIII *Sąd Grodzki*

3. K. 11/31.

Przetarg przymusowy

nieruchomości w Małym Łęcku położonych i w księdze wieczystej Mały Łęck wykazy 39 i 59 na imię Anny z Lukasów Spaldingowej w Małym Łęcku, żyjacej z mężem Gustawem, w rozdziale majątkowym zapisanych, odbędzie się w drodze egzekucji przed podpisanym Sadem pokój 25, w dniu 12 stycznia 1934 r. o godz. 10.

Działdowo, dnia 6 października 1933 r. 7328

Zlec. 854/GR. *Sąd Grodzki.*

Bardzo tanio!

sprzedawać będę z wolnej ręki

jutro w sobotę, pomiędzy godziną 2—5-tą

różne obrazy obramowane

Władysław Kulerski
wykonawca testamentu
Grudziądz, ul. Sobieskiego nr. 19. 7329

Licytacja.

W dniu 16 b. m. o godzinie 8-mej rano odbędzie się na targowicy przy rzeźni miejskiej na Jakóbskiem Przedmieściu licytacja wybrakowanych koni wojskowych.

Komendant Garnizonu Toruń.

Zlec. nr. 1691/IX. 7310

Do akt. Km nr. 1320/33.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru I, Kozak Józef, urzędującu w m, Toruniu przy ul. Kościuszki nr. 9 obwieszcza, że na dzień 20 grudnia 1933 r. godz. 10 został wyznaczony opis nieruchomego majątku Toruń, Bygdoskie Przedmieście, karta 60, należącego do Amelji Romek w Toruniu, położonego w Toruniu, Mickiewicza 134 nowy nr., (stary nr. 128).

W związku z powyższem, na zasadzie § 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosili swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności. 7320

Kozak.
Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

Ufa-Palast

Gdańsk

Elisabethkirchengasse 2 telefon 24600

W piątek 10 listopada **premjera** najbardziej wesołej i muzykalnej imprezy filmowej

HANS SOHNKER

(dawniejszy aktor gdańskiego teatru miejskiego)

7326 w swoim pierwszym filmie dźwiękowym

CAREWICZ

podług najpiękniejszej operetki Franciszka Léhara „Carewicz“

MARTA EGGERTH

Ery Bos - Ida Wüst - Jerzy Aleksander - Otton Wallburg - Paweł Otto Antoni Pointner - Maks Gülstorff - Paweł Heidemann - Hans Joachim Schaufuss

Marta Eggerth Hans Söhnker

sprawiają swoją młodością i urodą, temperam. i piękn. głosem, szczęściem i smutkiem miłośc. każdemu nadzw. przyjemne godziny rozrywki.

Wszystko dla Anity

filmowa komedja weekendowa z E. Fiedler, H. Brausewetter, A. Pointner.

Najnowszy dźwiękowy przegląd tygodniowy Ufy.

Początek w dnie powsz. o g. 4, 6.15, 8.30 w niedzielę o g. 3, 5, 7, 9.

WĘGIEL 5244
BRYKIETY
KOKS
na zimę dostawę uskutecznia **DRZEWO**
hurtowo—detalicznie

Bracia Pichert T. z o. p.

Chełmża - tel. 14, ul. Kolejowa 19; Toruń - tel. 15132, ul. Przedzamcze 7/9; Chojnice - tel. 21, Szosa Gdańska 39

DROBNE OGŁOSZENIA

TORUŃ

Mieszkanie

4 pokojowe do wynajęcia. Zgłoszenia u dozorcy Toruń, Łazienna 20 7267

Mieszkania

1 i 2 pokoj. w blokach Z. U. P. U. ul. Mickiewicza od zaraz do wynajęcia. Bliższych informacyj udziel. Administr. Blok 1 m. 19. Toruń. 7300

Mieszkanie

7 pokojow. (ew. dla 2 rodzin) bardzo słoneczne, Bydg. Przedm. wynajmę. Toruń, Sienkiewicza 13. II. 7281

Pokój

umeblowany w mieście z wygodami wynajmę inteligentnemu panu tanio. Adr. wskaże „Dzień Pomorski“ Toruń. 7301

Hipoteka

na zł. 20.000 na domu handlowym w Toruniu przy głównej ulicy do sprzedania Oferty do „Par“ Toruń pod Hipoteka 7314

Pianino,

pokój stołowy i piec szamotowy sprzedam. Zgł. Toruń, Szeroka 33 I. 7315

ZOBACZ „KIERMASZ“

Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 5357

Wytłaczanie

pluszy, plisowanie, mereżkę, okrętkę, suknie, okrycia, kostjumy, bieliznę wykonuje zakład szycia. BIAŁOWĄSOWEJ Toruń, Prosta 2. 7212

Kawę!!!!

znanej jakości tylko z Nowoczesnej Palarni Kawy ARACZEWSKI - TORUŃ, Chełmińska przy Rynku. 7290

Figi!!!

$^1/_2$ kg 1.35, sultanki $^1/_4$ ft. 55, koryntki $^1/_4$ ft. 30, wanilja duża 40, andruty. ARACZEWSKI, Toruń, Chełmińska. 7311

Matjasy

angielskie, powidła śliwkowe, marmeladę owocową poleca w najlepszym gatunku B. ARACZEWSKI, Toruń, Chełmińska 2. 7290

Szkoła tańców

Janiny Werny Powróciłam z Paryża przywiozłam duży zasób nowości. Ostatnia nowość Paryża, taniec Cubanne. Nowy kurs rozpocznę 12 listopada Toruń, Prosta nr. 22. 7232

Przysposabiam do egzaminów, udzielam

LEKCYJ

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukiennicza 4, Toruń. 4740

ZIEMNIAKI

jadalne, żółtom. „Industria“ **oraz cebulę jadalną** pod gwarancją pierwszorzędny towar do przezimowania, po bardzo korzystnej cenie również w mniejszych ilościach. dostarcza franco piwnica:

„TRANZYT“ TORUŃ, Przedzamcze 20. Tel. 242. 6780

Motor benzynowy

stojący, 6 PS Benz, po remoncie sprzeda tanio. Oferty do administracji „Dnia Pomorskiego“ Toruń pod „Motor“. 7233

Akwarjum

z rybkami sprzedam lub zamienię na zabawki dziecięce. Toruń, Plac Bankowy 8. II. p. 7243

Pierwszorzędna

warszawska pracownia

sukien, kostjumów, okryć damskich Modele francuskie, wiedeńskie, praca bardzo solidna, na zamówienie modelka. Warunki dogodne dla wszystkich. **Kursy kroju koncesjonowane.** Uczenice od lat 15—16, dla dorosłych wieczorowe godziny. Toruń Stary Rynek 23. I. p. **de Żanette** 5883

Niniejszem podajemy do wiadomości, że kasy nasze będą czynne

w sobotę tj. dnia 11. listopada 1933 r. od godziny 9-tej do 10-tej przed poł.

wyłącznie dla wykupu weksli

Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A. Oddział Bydgoski
Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bydgoszczy
Komnualna Kasa Oszczędności powiatu bydgoskiego 7319

BYDGOSZCZ

„Stała Okazja“

Bydgoszcz, Gdańska 10, tel. 15-30 kupuje i przyjmuje do komisowej sprzedaży meble, dywany, biurka, biżuterję porcelanę, kryształy, maszyny do pisania i szycia, radja, wanny, pianina, futra i t. p. 5267

2 jadalnie

3 sypialnie, szafy, kredensy, stoły, krzesła, biurka, piece, wanny, lustra, centryfugi, odkurzacze, lampy, wyżymaczki, futra, kołnierze, skórki, biżuterja, zegarki, kryształy, porcelanę, dywany i t. p., tanio sprzedaje

„STAŁA OKAZJA“
Bydgoszcz. Gdańska 10
Tel. 1530 6277

Unieważniam

książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. — Bydgoszcz Henryk Nowak-Turnowiecki. 7318

Nici twysty

poleca F-a „Syrena“ Bydgoszcz Marszałka Focha 19 znane wyroby krajowe. Jak nici glansowane rolki, gwiazdy, wełny zefirowe, kłębki, włóczki. Ceny bezkonkurencyjne. 6618

GRUDZIĄDZ

Dentysta Jacobson

Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, II, (obok kina Gryf). Dla pp. urzędników, wojskowych i młodzieży szkolnej zniżki. 7222

Sprzedaję tanio:

Samochód limuzyna w biegu „Protos“, zegar do taksówki, rowery, kasę „National“, pokój stołowy dąb. Maszyna do pisania, teodolich uniwersalny, kilimy, futra, ubrania, biżuterję, srebra, maszyny do szycia, zegary, zegarki, meble, sypialnie kompletne, siodło damskie, leksykon niemiecki, sortownicę do kaszy, maszynę do krajania papieru, pianino, bryczka dwukonna, odkurzacze „elektroluksy“ i wiele innych rzeczy za bezcen. **„OKAZJOPOL“** Grudziądz, Plac 23 Stycznia 38 w podwórzu. 6581

Ostrowłose foksterjery,

kilka rasowych starszych i młodych korzystnie sprzeda Paweł Nitschmann, Grudziądz, ul. Małomłyńska 5. 7330

Polecam

dziewczyny z dobremi świadectwami do miasta i na wioski. Zarobkowe biuro pośrednictwa Pracy. M. Rzepkowa Grudziądz, Sienkiewicza 6. 7185

Chłopca do posyłek

w wieku 15-17 lat, na kilka godzin dziennie poszukuję zaraz. Zgłoszenia Łaszcwski Langgasse 3, Gdańsk. 7156

Poszukuję

pierwszorzędnego zegarmistrza kawalera, z dobremi świadectwami. Pierwszenstwo mają panowie, którzy równocześnie posiadają znajomość napraw optyki, jubilerstwa i rytownictwa z własnemi narzędziami od 1. XII. 33 przy wolnej stancji i utrzymaniu. Panom, którym zależy o dobrą i stałą posadę, zechcą odpis świadectw z podaniem wysokości pensji skierować do Fr. Twarogowskiej, wdowy Brodnica, n-Drwęcą (Pomorze.) 7306

Służąca

z gotowaniem, praniem i prasowaniem potrzebna do 2-ga osób. Zgłoszenia do pp. Herman Gdynia, 10 Lutego 21 III p. 7324

97 mórg

3 kl. od miasta sprzedam. Wpłata 12.000 lub wydzierżawię Wąbrzeźno, Mestwina 1, Zgliniecki. 7273

B. urzędnik

żonaty, dwoje dzieci, poszukuje jakiejkolwiek pracy, ewentualnie za mieszkanie zajmie się administracją domu, willi i t. p. zgodzę się na portjera, woźnego lub dozorcę. Łask. oferty do Redakcji „Gazety Morskiej“ w Gdyni pod „Uczciwy“.

Telegramy

Z ostatniej chwili

Z Wilna do Warszawy powrócił Marszałek Piłsudski

Warszawa, 10. 11. (PAT). Wczoraj rano powrócił z Wilna do Warszawy pan Marszałek Józef Piłsudski.

Wilno, 10. 11. (PAT). Poseł R. P. w Rygze p. Beczkowicz, który bawił w Wilnie przez ostatnie dwa dni, przyjęty był przez Pana Marszałka Piłsudskiego.

Nowe władze Związku Ziemian

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.). Wczoraj obradował w Warszawie zjazd przedstawicieli organizacyj okręgowych Związku Ziemian. Na zjeździe tym wybrano nowy zarząd główny Związku Ziemian w następującym składzie: Czarnowski, Słubicki, Sroczyński, Żarnowski — członkowie; Bądziński, Karski, Karszniccki, Lasocki, Rutkowski — zastępcy. Pozatem wybrano w trybie normalnym jedną trzecią rady na czelnej: Ciechomski, Fijałkowski, Godlewski, Światopełk-Mirski, Szujski, Tempczyński — członkowie i Brodziński, Kowalski, Karszewski, Krzybuski, Stachowski, Stainhagen, Wodziński — zastępcy.

Przed przystąpieniem do wyborów wiceleltni prezes Związku Ziemian Stecki, oświadczył, że w żadnym razie mandatu we władzach Związku nie przyjmuje.

Lotnicy polscy na Kremlu

Moskwa, 10. 11. (PAT). Lotnicy polscy zwiedzali wczoraj Kreml i muzeum aerochemiczne, poczem podejmowani byli śniadaniem przez wydział zagraniczny rewolucyjnej rady wojennej. Wieczorem goście polscy obecni byli na przedstawieniu w operze.

Na przyjęciu u Kalinina wojskowi polscy byli przedmiotem powszechnej uwagi.

W onegdajszej defiladzie z powodu złej pogody lotnicy sowieccy nie brali udziału. Z powodu zadymki śnieżnej nastąpiła przerwa komunikacji powietrznej na terenie ZSRR.

Pobyt lotników polskich potrwa do dnia 13 bm., w tym czasie zapowiedziane jest zwiedzenie akademji i zakładów lotniczych. Lotnicy polscy złożą mają wizyty zastępcy komisarza wojny Tuchaczewskiemu i szefowi sztabu czerwonej armji Jegorowowi.

Krzyże Niepodległości dla bojowników o wolność i całość Rzplitej

Warszawa, 10. 11. (PAT). Ostatni Monitor Polski zamieszcza zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, nadające „Krzyże Niepodległości z mieczami" poległym w obronie Lwowa w czasie od 1 do 21 listopada 1918 r. jako symbol uznania ich zasług w walce o niepodległość Polski, oraz listę osób odznaczonych „Krzyżem Niepodległości z mieczami", „Krzyżem Niepodległości" i „Medalem Niepodległości."

Porucznik skazany za nadużycia poprzecinał sobie żyły u rąk i nóg

Lwów, 10. 11. (PAT). W toczącym się od 4 tygodni procesie przed sądem wojskowym przeciwko por. Gromadce i towarzyszom o nadużycia na szkodę skarbu państwa, zaszedł wczoraj sensacyjny zwrot. Mianowicie główny oskarżony por. Gromadka usiłował popełnić w więzieniu samobójstwo przez przecięcie sobie żył u rąk i nóg. Por. Gromadka przewieziony został natychmiast do szpitala celem zaszycia ran.

Rozprawa o nadużycia nie została jednak przerwana i toczy się w dalszym ciągu. Wyrok spodziewany jest około dnia 22 bm.

Święto Niepodległości w stolicy

Defiladę na polu mokotowskiem odbierze Marszałek Piłsudski

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.). Dziś wieczorem rozpoczynają się w stolicy uroczystości ku czci 15 rocznicy odzyskania Niepodległości. Gmachy państwowe i pomniki warszawskie oświetlone będą reflektorami. Ulicami przeciągną orkiestry.

Właściwe uroczystości rozpoczną się w sobotę, 11 bm., nabożeństwem w kościele Św. Jana, na którem będzie obecny Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Rząd, przedstawiciele Sejmu i Senatu, wojskowości itd. Jednocześnie odbędą się nabożeństwa na intencję Rzeczypospolitej w świątyniach wszystkich wyznań. O godz. 10,25 na polu mokotowskiem odbędzie się defilada, którą prawdopodobnie przyjmnie osobiście Marszałek Piłsudski.

Ujemne saldo bilansu handlu zagranicznego w przededniu wprowadzenia nowej taryfy celnej

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.) Bilans handlu zagranicznego za październik wykazuje saldo ujemne 13.340.000 zł. Ujemny bilans handlowy spowodowany został w przeważnej mierze przez nadmiar przywozu w okresie przed wprowadzeniem nowej taryfy celnej. Wywóz utrzymany został na tym samym poziomie co we wrześniu, w którem to miesiącu, jak wiadomo, eksport z Polski był szczególnie wzmożony. Wskazuje to, iż ujemny bilans handlu zagranicznego w października jest zjawiskiem przejściowem, które zwykle zachodzi w przededniu wprowadzenia nowych taryf celnych.

Galerja kobiet w procesie o podpalenie Reichstagu

Berlin 10 11 (PAT). Na wczorajszej rozprawie w procesie o zamach na Reichstag przesunęła się galerja kobiet, których zeznania dotyczą oskarżonych Bułgarów. Przesłuchaniu tych świadków towarzyszyły ustawiczne starcia między Dymitrowem a przewodniczącym, który musiał mitygować porywcze wystąpienia oskarżonego.

Była posługaczka mieszkania Dymitrowa twierdzi, że chciał ją zgwałcić. Widywała u niego często posła komunistycznego Eberleina. Dymitrow nazywa jej zeznania insynuacją i bezczelnem kłamstwem.

Świadek pani Roeslein poznała Dymitrowa w pociągu w noc pożaru, jadącego z Monachjum do Berlina. Wówczas przedstawił się jej Dymitrow pod fałszywem nazwiskiem jako historyk sztuki, pracujący na zlecenie rządu włoskiego nad dziełem o upadku kultury niemieckiej. Nad ranem dojeżdżając do Berlina otrzymali dzienniki z wiadomością o pożarze Reichstagu. Dymitrow oświadczył wtedy, iż nie wierzy, aby dokonać tego mieli komuniści. Powiedział, że musieli to być prowokatorzy polityczni.

Salwę śmiechu na sali wywołuje wystąpienie Dymitrowa w czasie zeznań świadka Anny Kreuger, przyjaciółki jego rozwiedzionej z mężem. Gdy nadprokurator zwrócił się do świadka z zapytaniem, czy przypisuje Dymitrowowi wiarołomstwo, oskarżony wstaje i głośno woła Panie nadprokuratorze! Wybaczy pan, — ale chciałbym tu raz na zawsze oświadczyć, że nie jestem ani impotentem, ani homoseksualistą, ale narmolnym mężczyzną. Przewodniczący odbiera Dymitrowowi głos, a następnie przerywa rozprawę.

Wielka debata w izbie gmin nad francuską polityką zagraniczną

Paryż, 10. 11. (PAT.) Wielka debata o zagranicznej polityce francuskiej rozpoczęła się wczoraj o godz. 15,40. Na porządku dziennym było 10 interpelacyj, do których postanowiono dołączyć jeszcze trzy nowe zgłoszone wczoraj.

Interpelacje dotyczą polityki rządu francuskiego, polityki Francji wobec wystąpienia Niemiec z Ligi Narodów, zagadnienie polityki zagranicznej, wogóle sprawy zagłębia Saary, sytuacja w Marokku, polityki rządu mającej na celu zatrzymanie fali pangermanizmu w środkowej i wschodniej Europie, w sprawie zagranicznej polityki rządu, w sprawie zamierzeń rządu wobec pogwałcenia zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej i zerwania przez Niemcy międzynarodowych zobowiązań, wynikających z paktu Ligi Narodów.

Ameryka uzna Sowiety

Konferencja Roosevelta z Litwinowem dała wyniki pozytywne

Paryż, 9. 11. (PAT.) „Petit Journal" donosi z Waszyngtonu, że jeszcze w tym tygodniu należy oczekiwać oficjalnego uznania Sowietów przez Stany Zjednoczone. Konferencje komisarza Litwinowa z prezydentem Rooseveltem miały dać wyniki zadawalające. Sowiety są gotowe uregulować zobowiązania rosyjskie względem skarbu amerykańskiego przez wpłacenie globalnej sumy 5-ciu do 10-ciu miljonów dolarów.

Sprawa długów prywatnych oraz skonfiskowanego majątku obywateli amerykańskich rozpatrywana będzie przez specjalną komisję ekspertów. Sprawa rokowań handlowych co do zakupów została odroczona do czasu przybycia ekspertów sowieckich.

Jeszcze jeden komitet w łonie Konferencji Rozbrojeniowej

Genewa, 10. 11. (PAT.) Prezydjum Konferencji Rozbrojeniowej zebrało się wczoraj po 2-tygodniowej przerwie. Przewodniczący Henderson, przypomniawszy, że komisja główna upoważniła prezydjum do powzięcia zarządzeń dla przygotowania projektu konwencji, wyliczył również możliwe metody pracy, jakie prezydjum mogłoby przyjąć. W konkluzji Henderson zaproponował utworzenie komitetu, któryby złożył prezydjum raport, jakie części konwencji winny być odesłane do komitetu, a jakie mogłyby być powierzone sprawozdawcom.

Poparty przez delegata francuskiego wniosek Hendersona został przyjęty bez dyskusji. Do komitetu weszły następujące państwa: Wielka Brytanja, Francja, Włochy, Polska, Hiszpanja i Norwegja.

Komitet zbierze się jutro, prezydjum w sobotę.

Ammanulach gotów jest powrócić do Afganistanu

Rzym, 10. 11. (PAT). W wywiadzie, udzielonym agencji Reutera były król Ammanulach oświadczył, że jeżeli naród afgański tego zapragnie, to gotów jest powrócić do kraju, aby wprowadzić w życie swój program reform i postępu. „Jestem gotów — oświadczył Ammanullach — służyć zawsze mojemu krajowi w miarę moich sił i możności".

Londyn, 10. 11. (PAT). Według depesz, jakie nadeszły z poselstwa angielskiego w Kabulu, sprawca zamachu na Nadir Szacha jest studentem, prawdopodobnie należącym do grupy młodzieży akademickiej repatrjowanej z Niemiec.

Nad czarnym lądem szybuje eskadra francuska

Paryż, 10. 11. (PAT). Według otrzymanych tu doniesień eskadra gen. Vouillemin opuściła o godz. 9,30 Kartaginę, udając się do Rabatu.

Rabat, 10. 11. (PAT). O godz. 15,10 wylądowało tu 17 pierwszych aeroplanów, należących do eskadry generała Vouillemin.

Wielka Brytanja wypowiedziała rozejm celny

Genewa, 10. 11. (PAT.) Rząd Wielkiej Brytanji zawiadomił dziś telegraficznie sekretarza generalnego Ligi Narodów, że z dn. 7 grudnia br. wypowiada rozejm celny.

Rozwiązanie 7 stowarzyszeń studenckich na politechnice warszawskiej

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.). Wczoraj odbył swe posiedzenie senat politechniki warszawskiej, na którem powziął decyzję rozwiązania siedmiu stowarzyszeń studenckich, działających na terenie tej uczelni. Rozwiązanie nastąpiło na zasadzie przepisów o szkołach akademickich.

Rektor Uniwersytetu Warszawskiego u p. Premjera

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.). Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Pieńkowski przyjęty był wczoraj przez Premjera Jędrzejewicza. Tematem konferencji była sprawa otwarcia Uniwersytetu Warszawskiego.

Polak w finale pingpongowych mistrzostw świata

Lille, 10. 11. (PAT). W Lille rozegrany został międzynarodowy turniej pingpongowy — przy udziale najwybitniejszych mistrzów tenisa stołowego Europy. Na turnieju szereg sukcesów odniósł mistrz Polski Ehrlich, który wyeliminował wszystkich swoich przeciwników, dochodząc do finału. Mecz finałowy pomiędzy mistrzem świata Zabadosem a mistrzem Polski zakończył się po niesłychanie zaciętej walce zwycięstwem Zabadosa — w stosunku 21:12, 21:19, 22:24, 21:18.

Górale przed sądem

(o) Kraków, 10. 11. (tel. wł.). W najbliższym czasie znajdzie się na wokandzie Sądu Okręgowego w Nowym Sączu sprawa krwawych zajść, które miały miejsce w lecie r. b. na terenie gmin górskich powiatu nowotarskiego.

1.700.000 dzieci zaszczepionych zostanie przeciw ospie

(o) Warszawa, 10. 11. (tel. wł.). Departament służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przygotowuje się do wszczęcia z wiosną roku przyszłego masowej akcji szczepień ochronnych przeciwko ospie wśród dzieci. Szczepieniom będzie poddane 1.700.000 dzieci.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronę 7-łamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersze m/m na stronę 7-łamowej . . 15 fen
" " " " 4 " . 50 fen
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Montuszki 25. m. 1
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia. Szkolna
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Gazeta Gdańska", „Gazeta Morska", „Gazeta Mogileńska", „Dzień Bydgoski", „Dzień Grudziądzki", „Dzień Kujawski".
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi
w ekspedycji miejscowych agencjach . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . 2.89 zł
pod opaską . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2.32 gd przez gońca . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma